

Riksdagen
Stenografiska uppteckningar
vid EU-nämndens sammanträden
2011/12:36

Stenografiska
uppteckningar
2011/12:36

Fredagen den 25 maj

1 § Konkurrenskraft (industri)

Näringsminister Annie Lööf

**Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för
konkurrenskraft (industri) den 20–21 februari 2012**

**Information och samråd inför möte i Europeiska union-
ens råd för konkurrenskraft (industri) den 30–31 maj
2012**

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar Annie Lööf med medarbetare välkomna till samråd om två punkter på dagordningen. Det finns inga A-punkter. Det finns möjligen en återrapport från februari. Vill statsrådet säga någonting?

Anf. 2 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C):

Ni har fått den utskickad. Jag kan föredra den om ni vill. Annars är jag öppen för frågor.

Anf. 3 BÖRJE VESTLUND (S):

Det gäller rapporten från konkurrenskraftsrådet den 20–21 februari. När det gäller punkt 2 där, Europa 2020-strategin, undrar jag om statsrådet gjorde något inlägg i diskussionen. Det är ju en ganska viktig policyfråga för vår tillväxtdiskussion även i Sverige.

Anf. 4 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C):

Herr ordförande! Det var inte jag som deltog vid konkurrenskraftsrådet utan handelsminister Ewa Björling. Vid EU-nämndssamrådet inför konkurrenskraftsrådet gick vi igenom vad Ewa Björling och regeringen skulle framföra. Det finns talepunkter som hon framförde vid orienteringsdebatten just när det gäller Europa 2020-strategin. Där tryckte hon på det som står i återrapporten – dels vikten av den inre marknaden

och av öppen handel med omvärlden, dels vikten av att uppmuntra resurseffektivitet. Hon lyfte också fram vikten av att slutföra förhandlingarna om patentfrågorna.

Anf. 5 ORDFÖRANDEN:

Jag förstår vad Börje Vestlund nu kommer att fråga. Ska vi inte göra så att vi ber Ewa Björling att förbereda sig på att svara på Börje Vestlunds fråga när hon kommer?

Anf. 6 BÖRJE VESTLUND (S):

Jag undrar bara varför det i så fall inte finns med i protokollet. Under den här punkten står ju alla andra medlemsstaters synpunkter, men Sveriges synpunkter finns faktiskt inte med, därav min fråga.

Anf. 7 ORDFÖRANDEN:

Vill du att vi tar upp det med Ewa Björling? Hon behöver lite tid för förberedelse. Tycker du att detta är så viktigt att vi ska säga till henne att hon ska förbereda sig?

Anf. 8 BÖRJE VESTLUND (S):

Det är väl alltid bra för nämnden att få veta hur regeringen agerar.

Anf. 9 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C):

Herr ordförande! Det finns talepunkter som Ewa Björling framförde och som Börje Vestlund och EU-nämnden kan få ta del av om det finns intresse.

Anf. 10 ORDFÖRANDEN:

Det låter väl bra, Börje Vestlund? Därmed lägger vi återrapporten till handlingarna.

Då går vi över till de två punkter som Annie Löf har. Det är till att börja med punkt 4 som gäller program för företagens konkurrenskraft och små och medelstora företag.

Anf. 11 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C):

Herr ordförande! Detta är en beslutspunkt. Den 2 december förra året var jag här och informerade om att kommissionen på rådsmötet skulle presentera ett nytt förslag till program för konkurrenskraft under den kommande budgetperioden 2014–2020. Under våren har förslaget förhandlats i rådsarbetsgruppen, och vid konkurrenskraftsrådets möte

nästa vecka ska rådet anta partiell allmän inriktning för programmet. I förhandlingarna har Sverige drivit att programmet ska ha en allmän och generell karaktär, så att inga särskilda sektorer lyfts fram framför andra.

Vi har drivit linjen att de åtgärder som kommissionen föreslår och genomför ska komplettera medlemsstaternas redan befintliga åtgärder, särskilt när det gäller exportfrämjande. Vidare har det varit viktigt för Sverige att medlemsstaterna får bra möjligheter att påverka användningen av så kallade innovativa finansiella instrument och att dessa instrument tillämpas med strikta och stringenta regler.

I det utkast som ordförandeskapet har förhandlat fram har vi fått gehör för flera av våra ståndpunkter. Det framgår i förslaget att EU:s gemensamma åtgärder ska vara kompletterande och att det finns tydliga regler och ramar för hur de finansiella instrumenten ska tillämpas.

Det som nu återstår är att budgeten ska förhandlas och att programmet efter det ska anpassas både till den budget som beslutas och till övriga styrande instrument som ännu inte förhandlats färdigt, exempelvis EU:s nya budgetförordning. Regeringen föreslår därför att Sverige kan ställa sig bakom ordförandeskapets förslag och låta rådet anta partiell allmän inriktning.

Anf. 12 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! Vi stöder inte artikel 6, alltså deltagande för kandidatländer och att man finansierar dessa. Sedan tycker vi att delegerandeakterna är för breda. Av den anledningen anmäler jag avvikande mening.

Anf. 13 ORDFÖRANDEN:

Kan du upprepa den andra delen av din avvikande mening, Johnny?

Anf. 14 JOHNNY SKALIN (SD):

De delegerande akterna upplever vi som alltför breda.

Anf. 15 JENS HOLM (V):

Jag undrar hur ministern ser på risken för att programmet kan bli svårhanterligt och byråkratiskt. Måste Almi och andra svenska instanser gå omvägen via Bryssel om de vill vidta åtgärder?

Sedan undrar jag om finansieringen. Hur ska detta finansieras? Vi vill ju inte att budgeten totalt sett ska växa. Är det något som ni framför i diskussionerna?

Anf. 16 BÖRJE VESTLUND (S):

Nästan alltid när man vill anslå pengar till något förutsätter man att det sker inom den budgetram man har och att budgetramen inte utökas. Det finns med snart sagt varenda gång vi diskuterar pengar, budget och EU, och det borde ha funnits med här också.

Nu vet jag att detta är ett inriktningsbeslut och att man inte kommer att diskutera pengarna just vid det här tillfället. Jag tror dock att det skulle vara bra om man gjorde det, så att vi håller fast vid inställningen om hur det ska gå till när det gäller våra pengar. Vi kommer ju att diskutera detta om en liten stund, och det hade varit bra om det hade funnits med.

Anf. 17 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C):

Herr ordförande! Det är angelägna frågor som lyfts fram både av Börje Vestlund och av Jens Holm. De ligger i linje med den ståndpunkt som regeringen och medarbetare har fört fram under våren.

Den första handlar om förenklingsuppdraget och underifrånperspektivet. Där har vi drivit en linje att det ska vara just komplementära delar. Medlemsstaternas finansiering och främjandeinsatser är det som är basen för detta.

Kommissionen har inför nästa budgetperiod haft som ambition att förenkla programmen. Till viss del har man lyckats med detta. Man har tagit bort vissa krav. Man har också strömlinjeformat förfarandena så att det är samma förfarande i programmen.

Det är viktigt att de finansiella instrumenten ligger på nationell basis, så att till exempel Almi arbetar efter sin struktur och inte anpassar sig efter EU-strukturen. EU ska vara ett komplement till det svenska systemet. Det är en viktig hållpunkt.

Börje Vestlunds fråga gällde budgeten. Kommissionen har för det här programmet föreslagit en budget på 2 ½ miljarder euro. Det har inte diskuterats i rådsarbetsgruppen eftersom den diskussionen förekommer i andra grupper. Ni kommer också att ha en diskussion senare i dag med en minister om detta.

Generellt har Sverige en restriktiv inställning till den kommande EU-budgeten. Vi vill inte se några ökningar och inte heller några ökade åtaganden. Det har också varit inställningen i förhandlingarna, bland annat om de finansiella instrumentens utformning.

Anf. 18 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens position under punkt 4, men det finns en avvikande mening från Sverigedemokraterna, som motsätter sig framför allt artikel 6 och anser att artiklarna allmänt är alltför brett definierade. Är det riktigt uppfattat?

Anf. 19 JOHNNY SKALIN (SD):

Ja, vi tycker att de två bestämmer för mycket i detalj. Det är det vi menar.

Anf. 20 ORDFÖRANDEN:

Det finns alltså stöd för regeringens position.

Vi går till punkt 11, Europeiska institutet för innovation och teknik, EIT. Det är en informationspunkt.

Anf. 21 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C):

Herr ordförande! Detta är en informationspunkt om den framstegsrapport som kommer att läggas fram. I november förra året lade kommissionen fram ett förslag till EIT:s strategiska innovationsagenda för 2014–2020 och budget, inklusive ändring av EIT:s regelverk inom ramen för förslaget till nästa ramprogram för forskning och innovation, Horisont 2020.

Innan kommissionen lade fram sitt förslag hade man ett öppet samråd under våren 2011 där regeringen lämnade synpunkter. De synpunkter som vi då lämnade handlade bland annat om vikten av excellens i kunskapstriangelns alla delar, näringslivets aktiva deltagande, balans mellan expansion och hållbar utveckling av etablerad verksamhet samt spridningen av nya samverkansmodeller. I kommissionens förslag hade man bemött dessa synpunkter på ett bra sätt. Regeringen har därför välkomnat förslaget.

Förslaget har behandlats vid ett par tillfällen i rådsarbetsgruppen för forskning och är inte redo för beslut än. I stället kommer ordförandeskapet att presentera en framstegsrapport som man har tagit fram om läget i förhandlingarna. En av

huvudfrågorna har varit det sätt på vilket etableringen av nya så kallade kunskaps- och innovationsplattformar, KIC:ar, bör ske, hur många de ska vara och om föreslagna teman för dessa ska vara definitiva eller ej.

En annan central fråga har varit hur denna excellenssatsning bidrar till att höja konkurrenskraften i hela EU och inte enbart i vissa medlemsländer. Näringslivets medverkan har också varit en nyckelfråga. I behandlingen av regelverket har framför allt frågan om hanteringen av immateriella tillgångar diskuterats samt EIT:s styrelses roll visavi den operativa ledningen och medlemsländerna.

Med reservation för att budgetförhandlingarna inte ska föregripas, inklusive resultatet av föreslagen halvtidsutvärdering, har den svenska regeringen en positiv hållning till förslaget att utlysa nya KIC:ar i två vågor.

Regeringen har i förhandlingen framhållit att den överordnade principen för urval bör vara innovationspotential genom integration av kunskapstriangeln. Balans mellan hållbar utveckling av befintliga KIC:ar och expansionen av nya är väldigt viktig. Regeringen har även framhållit vikten av företagens medverkan och betydelsen av att särskilt underlätta för små och medelstora företag genom främst flexibilitet och förenkling i regelverket, inklusive hantering av immateriella tillgångar.

Förhandlingarna kommer att fortsätta i juni under danskt ordförandeskap och från och med juli under cypriotiskt ordförandeskap.

Anf. 22 BÖRJE VESTLUND (S):

Herr ordförande! En generell kritik mot hela forsknings- och innovationsprogrammet gäller att redan etablerade forskare och innovatörer får största delen av budgeten. Nu vill kommissionen utöka budgeten för forskning och innovation ganska ordentligt. Därför undrar jag för det första: Hur ska man arbeta för att fler små och medelstora företag ska få möjlighet att ta del av medlen? För det andra: Hur ska man undvika att det bara blir de etablerade forskarna och innovatörerna som kommer åt det? Jag förstår att det är en jättefråga. Den är inte lätt att svara på. Men detta är och har varit en utmaning länge inom ramprogrammet.

Anf. 23 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C):

Herr ordförande! Först och främst ber jag Börje Vestlund att återkomma med frågan till utbildningsminister Jan Björklund, som är den som ansvarar för Horisont 2020. Men jag kan svara på frågan utifrån EIT:s perspektiv.

Utifrån EIT:s perspektiv är det viktigt att både större och små företag är med och samverkar i EIT:s verksamhet. Där finns en bra samverkan. I Sverige är bland annat ABB, Vattenfall och Ericsson med i de noder som är placerade här tillsammans med mindre företag.

Det är givetvis viktigt att få med bredden i det svenska näringslivet tillsammans med akademi och forskning i EIT:s verksamhet.

Anf. 24 Departementssekreterare MARIE IVARSSON:

De så kallade KIC:arna är grundbultarna i bygget av dessa ganska stora samverkansformer. Självklart är det enklare för stora företag att samverka med akademin, både forskning och utbildning. Men en av de viktiga drivkrafterna för EIT är att dynamiken mellan små och stora företag finns med, just för att utbildningskomponenten är lite specifik för EIT:s arbetsmodell. Där handlar det om att förstärka kompetensförsörjningen, att skapa en mer entreprenöriell arbetskraft som blir tillgänglig för både stora och små företag och att hela näringslivet är med och lite tydligare sätter agendan i de här samarbetena.

Jag kan också kommentera detta med tillgängligheten för de inte så etablerade. Kommissionen har tagit på stort allvar att balansera excellenssatsningen med att formulera förutsättningar för de mindre konkurrenskraftiga regionerna i Europa att medverka i samarbetena, bland annat med rörlighetsinsatser och spridningsmekanismer som handlar om att man ska kunna koppla upp sig även om man ytterst inte har förmåga att konkurrera om de resurser som EIT investerar. Det är ett perspektiv som har diskuterats mycket i förhandlingen, där det ställs stora krav från alla medlemsländer, inklusive Sverige, på att det ska fungera.

Anf. 25 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under punkt 11.

Det finns en punkt under Övriga frågor, punkt 13 a, Reform av statligt stöd.

Anf. 26 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C):

Herr ordförande! Våldigt kort kan jag berätta att konkurrenskommissionär Almunia under 2012 har initierat ett arbete med att förbereda en modernisering av statsstödsregelverket. Den 8 maj 2012 överlämnade kommissionen ett meddelande i frågan till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén.

Kommissionens övergripande ambition med reformen är att stimulera en bärkraftig och inkluderande tillväxt på en konkurrenskraftig inre marknad, detta för att stötta just målsättningen i EU 2020 och bidra till att främja innovationer, tillväxt och sysselsättning.

Kommissionens meddelande pekar ut en viljeinriktning, men varje enskild del av ett tänkbart reformpaket, som bland annat omfattar förtydliganden och förenklingar av regelverket, utgör en egen process som kommer att behandlas separat senare.

Vissa underprocesser, till exempel ändringar av rådets bemyndigandeförordning och procedurförordning, kan möjligen antas före utgången av 2013. Men det finns inte i dag något förslag färdigt från kommissionen till medlemsstaterna. I detta skede kan Sverige enbart välkomna att kommissionen informerar medlemsstaterna om den kommande översynen av regelverket.

Anf. 27 ORDFÖRANDEN:

Samtidigt är egenintresset en väldigt svensk klassisk ståndpunkt. Vi vill inte att andra stater som har en större statskassa än vad vi har med hjälp av sina statskassor ska konkurrera ut svenska företag. Jag tror att det vore jättebra om statsrådet påpekade att statsstöd inte är något som främjar konkurrens på lika villkor.

Anf. 28 BÖRJE VESTLUND (S):

Vi kan instämma i det från vår sida.

Anf. 29 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C):

Herr ordförande! Givetvis är det en tydlig svensk ståndpunkt att det är av stor vikt att statsstödsreglerna tillämpas enhetligt inom hela EU, så att det inte blir ett statsstödsrace mellan olika stater, utan att det är ett regelverk som främjar konkurrens.

Anf. 30 ORDFÖRANDEN:

2011/12:36

Det tror jag är otroligt viktigt i den här krissituationen, eftersom det kommer att vara ett väldigt politiskt tryck att stödja än den ena, än den andra branschen.

25 maj

Därmed tackar vi för informationen under punkt 13 a.

Vi tackar statsrådet med medarbetare för i dag.

2 § Allmänna frågor

Statsrådet Birgitta Ohlsson

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för allmänna frågor den 24 april 2012

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för allmänna frågor den 29 maj 2012

Anf. 31 ORDFÖRANDEN:

Mycket välkomna, Birgitta Ohlsson med medarbetare! Vi börjar med frågorna under allmänna rådet och tar konsumentministerfrågorna därefter.

Under allmänna frågor finns det inga A-punkter.

Vill statsrådet säga något om återrapporten från mötet den 24 april?

Anf. 32 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Herr ordförande! Jag kan säga några ord om mötet den 24 april. Nämnden har redan fått en skriftlig rapport.

Före mötet i allmänna rådet hade vi ett like-minded-möte. Det är en grupp bestående av tio länder som vill ha en mer restriktiv EU-budget.

Vi enades vid mötet om ett gemensamt papper som spreds. Vi enades också om att ha ett gemensamt språk på mötet med allmänna rådet för att få fram våra ståndpunkter bättre. Det papper som vi tog fram kallas för better spending. Det handlar om att använda strukturfonderna på ett bättre och mer effektivt sätt.

Jag kan också nämna något om allmänna rådsmötet. Det var, som ni vet, ett starkt fokus på långtidsbudgeten. Och det var en fortsatt diskussion om den förhandlingsbox som är nyckeln för de fortsatta förhandlingarna.

Den här gången betonades sammanhållningspolitiken, infrastrukturen och jordbrukspolitiken. Det var kända svenska ståndpunkter som framfördes. Det handlar om en stark sammanhållningspolitik med fokus på de mest behövande delarna av EU och också om utrymme för nedskärningar i kommissionens förslag om jordbruksstödet och sammanhållningspolitiken.

Sverige har tagit fram ett förslag, ursprungligen tillsammans med Polen, om att minska direktstöden i jordbrukspolitiken, i CAP. Det fick stöd av flera medlemsstater på mötet.

Den andra punkten på dagordningen som lyftes upp var sammanhållningspolitiken. Där var det själva utformningen av politiken som stod i fokus, inte siffror eller procentsatser. Här betonade Sverige och Finland tillsammans vikten av de makroregionala strategierna, exempelvis Östersjöstrategin.

2011/12:36

25 maj

Anf. 33 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för återrapporten och lägger den till handlingarna.

Vi går till punkt 3, Den nya fleråriga budgetramen. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 34 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Herr ordförande! Det blir samma resa där. Vi kommer att fortsätta att diskutera långtidsbudgeten. Men det här är första gången som vi tar ett samlat grepp om förhandlingsboxen på alla utgiftsområden vad gäller både inkomster och horisontella aspekter. Det är första gången som det blir en helhetsdiskussion.

Vi kommer att fokusera på de allra viktigaste frågorna. Som ni vet innehåller boxen i praktiken allting. Den kommer inte att fyllas med siffror redan nu, utan det sker lite längre fram. Vi har haft en diskussion internt bland olika länder om att få fram siffror redan nu, men det kommer alltså att ske lite längre fram.

Det danska ordförandeskapet kommer att ta upp boxen i GAC men också i ER den 29 juni, så den kommer också att finnas på statsministrarnas bord på ER-mötet inför sommaren.

En uppgörelse om långtidsbudgeten kommer allra tidigast under slutet av det cypriotiska ordförandeskapet, Inshallah. Vi får se hur det går på den fronten, men vi är glada över att det danska ordförandeskapet har tagit fram en mycket balanserad box. Det är ett land som ligger oss väldigt nära i synen på hur man reformerar budgeten.

Det är en balanserad box som också speglar förhandlingsläget, vilket talar för ett gott perspektiv utifrån vad Sverige har presterat.

Like-minded-gruppen kommer att mötas igen. Den här gången är det Österrike som är värd. Österrike har börjat hålla en väldigt hög profil i den här frågan. Det märker vi inte minst av finansministrarnas uttalande. Vi kommer då

igen att försöka koordinera budskapen tydligt. Det ger oss tyngd på mötet om vi använder samma språkbruk och trycker på precis samma punkter.

Vi har också haft ett förberedande möte med tjänstemännen i Wien. Erik Rudal från SB deltog och representerade Sverige vid mötet.

Jag kommer att driva ståndpunkter som är kända för EU-nämnden. Modernisering av utgiftsstrukturerna handlar om att omprioritera mellan olika områden, inte använda en osthyvelprincip utan våga lyfta och prioritera bort från sammanhållningspolitiken och jordbruksstödet.

Jag kommer att driva att vi ska ha en reallt oförändrad svensk avgifts- och utgiftsnivå i nästa budgetram. Jag kommer också att driva att konsolideringen i EU, som det ser ut i dag, inte ger utrymme för en ökad utgiftsnivå eller ökade avgifter för medlemsstaterna, inklusive Sverige. Vi kommer alltså att hålla väldigt hårt i slantarna.

Utgiftsområden som vi från svensk sida anser ger tillväxtförutsättningar i linje med EU 2020 och som ger EU mervärde måste prioriteras tydligt, och det är kända fält för nämnden. Det handlar om forskning och innovationer, strategisk infrastruktur, klimatutmaningar, miljö, gränsöverskridande brottslighet och också EU:s globala roll. En förutsättning för att kunna prioritera detta är förstås att det sker motsvarande neddragningar i sammanhållningspolitiken och i jordbruksstödet och att det garanteras oförändrad svensk avgift.

Går kommissionens förslag igenom kommer den svenska avgiften för 2014 att höjas från 30 till 40 miljarder, en ansevärd höjning.

Vi kräver vidare att samtliga utgifter måste finnas med inom utgiftstaket. Som ni vet ligger i dag Ite och andra utanför, och vi driver på för att de ska in. Vi tycker dessutom att det finns ett starkt behov av att minska, rationalisera och ta bort flera av de nuvarande flexinstrumenten som globaliseringsfonden, solidaritetsfonden, krisreserverna med mera.

När det gäller budgetens inkomstsida motsätter vi oss speciellt starkt nya egna medel och överföring av skattekompetens. Vi motsätter oss att man minskar Sveriges rabatter. Kommissionens förslag från juni 2011 är en markant sänkning. I realiteten kommer vi att gå från 5 ½ miljarder till 1 miljard.

Vi kommer också att motsätta oss kommissionens förslag att vissa egna medel regleras utanför beslutet om egna medel.

2011/12:36
25 maj

Avslutningsvis är det två speciella punkter som jag vill lyfta fram. En av dem, punkt 53, är väldigt bra och positiv. Den handlar om att utgifterna för direktstöden och marknadsstöden inom jordbrukspolitiken ska minska. Här har många länder tillsammans med Sverige verkat för skrivningen.

Det som är mindre bra är en ny punkt som har kommit till, punkt 106. Den innebär att kommissionen får utreda nya inkomstkällor utöver moms och FTT. Regeringen stöder inte den typen av förslag, så det kommer vi att markera emot.

I tillväxtdiskussionen i EU görs nu kopplingar till hur EU-budgeten ska bidra till ökad tillväxt i Europa. Det spåret fortsätter vi att ambitiöst plädera för på mötena. Vi tycker att det är bra att man får ett ökat tillväxtfokus i diskussionen om budgetramen och om bättre kvalitet i hur vi använder våra gemensamma pengar.

Det är viktigt att riktiga omprioriteringar mellan kategorier sker. Man får då inte glömma att strukturreformer på nationell nivå fortfarande är det kanske allra viktigaste för att få fart på tillväxten igen.

Anf. 35 MARIE GRANLUND (S):

Ordförande! Jag tackar för redogörelsen. Vi delar verkligen åsikten att det måste vara en restriktiv budget.

Kommissionen föreslår en ökning med 7 procent medan vår medlemsavgift i värsta fall kommer att stiga med 30 procent. Det är fullständigt orimligt. Vi kommer självklart att noga följa hur lyckosam regeringen är att verkligen hålla den nere.

Jag skulle vilja höra lite mer om var statsrådet tror att man kommer att landa. Det är en sak att tala om budgetrestriktivitet och en annan sak när man börjar tala om var pengarna ska tas. Om man talar om det vill vi, och det vill väl de flesta, ha en mer modern budget, och då ska självfallet besparingarna till största delen hamna på jordbrukspolitiken.

Vi har synpunkter på att statsrådet säger att det per definition ska sparas på sammanhållningspolitiken. Det är möjligt att det blir så i slutändan för att hålla en medlemsavgift i schack, men jag tycker inte att man ska gå in i förhandling-

arna med utgångspunkten att man ska dra ned på detta. Man kan behöva reformera den, göra den bättre, effektivare och så vidare, men man ska inte gå in i förhandlingarna och säga att sammanhållningspolitiken ska minska. Det är ett felaktigt perspektiv.

Jag kommer tillbaka när statsrådet har svarat på de här frågorna.

Anf. 36 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! Vi uppskattar regeringens arbete med den här frågan, framför allt när det gäller att hålla tillbaka utgiftsnivåerna, men vi vill ändå lyfta fram några synpunkter.

Vi tycker att Galileo som projekt är någonting som man kan skippa för att få ned budgetramen. Sedan vinner man också mycket på en rak medfinansieringsgrad i sammanhållningen på kanske 50 procent. Jag tror också att vi är överens om att övergångsregioner inte är en lämplig indelning. Man borde kunna fasa ut säkerhetsnäten snabbare. Även CEF är enligt vår mening en post som borde kunna finansieras av de berörda länderna.

Vi hoppas att regeringen inte viker sig när det gäller livsmedelsprogrammet. När det gäller landsbygdsutvecklingen föreslår kommissionen en viktning av medfinansieringen beroende på område och ändamål. Vi tycker att Sverige inte borde acceptera någon form av minskning av den rabatt på avgiften som vi har i dag. Vi tycker inte heller att vi ska satsa mer pengar på EU:s globala roll.

Anf. 37 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Herr ordförande! Jag börjar med ledamoten Skalins frågor. Jag uppfattar vissa av frågorna mer som synpunkter.

Regeringen har en oerhört tydlig hållning när det gäller frågan om rabatter. Vi accepterar inte att de svenska rabatterna minskar. Det kommer vi att ta strid för mycket hårt och tydligt. Med tanke på att kommissionens förslag inte innehåller tillräckliga reformer och moderniseringskrav finns absolut ingen anledning att vika på en enda punkt i den frågan. Där har vi en mycket fast och tydlig hållning.

Det är ingen hemlighet att regeringens åsikter skiljer sig ganska markant från Sverigedemokraternas när det gäller synen på Europas utrikespolitik. Vi tycker att det är bra att

man bygger upp den gemensamma European External Action Service. Vi tycker också att medel ska tillföras detta. Det är en viktig del i en moderniserad budget.

Du nämnde projektet Galileo. Mig veterligen har det funnits en mycket stor samsyn brett över partigränserna i riksdagen om att det är ett projekt som Europa ska satsa på. Jag upplever att det finns en stor samsyn också från nämndens sida om att detta projekt ska fortsätta.

Nu går jag in på frågorna från ledamoten Marie Granlund. Sammanhållningspolitiken och jordbrukspolitiken utgör totalt över 70 procent av EU:s gemensamma långtidsbudget. Ska man få fram reformer i ett förhandlingsmässigt spel kan man inte utesluta att någon av dessa sektorer måste ned, och båda två förmodligen. Det finns också reformer att göra. I dag står sammanhållningspolitiken för 36 procent av budgeten. Vi vet alla att det finns ett reformutrymme.

Den svenska positionen är tydlig. Vi tycker att huvuddelen av fokuset ska ligga på de mest behövande delarna av unionen. Vi tycker också att det är viktigt att lyfta fram exempelvis gleshetskriteriet, som jag har gjort flera gånger tidigare. Alla regioner kommer fortfarande att omfattas av sammanhållningspolitiken. Ingen kommer att vara utesluten från det. Men det finns ett reformutrymme där.

Parallellt som Sverige jobbar i gruppen med likasinnade länder – det är tio länder som företräder tre femtedelar av unionens medborgare, och där ingår de största länderna Frankrike, Storbritannien och Tyskland – som vill ha en mer bantad och restriktiv budget har vi byggt en annan allians. Den inriktar sig framför allt på att få ned jordbruksstödet. På vissa möten på tjänstemannanivå inom EU har den alliansen fått stöd av uppemot 15 länder. Där riktar man in sig på att få ned direktstöden. Vi har alltså en speciell like-minded-grupp som riktar in sig på att sätta huvudfokus på att jordbruksstödet ska sänkas. Men man kommer också att behöva göra reformer inom sammanhållningspolitiken. Det är viktigt. Det ser vi inte minst när man utvärderar projekt. Även där finns det utrymme.

Anf. 38 JENS HOLM (V):

Jag vill börja med att hänvisa till den avvikande mening som vi har anmält i finansutskottet. Dessutom har jag en direkt fråga till Birgitta Ohlsson. Jag vet att den är lite hypo-

tetisk. Kommissionen föreslår en höjning med 7 procent. Det är otroligt mycket. Vi vill ha en oförändrad EU-avgift. Kommissionen föreslår en höjning upp till 40 miljarder. Vad händer om vi inte får igenom vår linje? Hur kommer du och regeringen att agera då?

Anf. 39 BO BERNHARDSSON (S):

Herr ordförande! Vi är hyggligt överens om principerna för hur budgeten ska utvecklas, en real frysning. Vi är också överens om att när man ska definiera detta med real frysning är det rimligt att titta på betalningssidan eller kostnadssidan. Men när man går vidare och säger att vi ska ha en oförändrad avgift eller en real frysning av avgiften undrar jag lite hur det ska definieras. Varje enskilt år bestäms avgiften av vilka betalningar som blir aktuella, det vill säga kostnaderna för just det året. Det är inte alldeles enkelt att definiera målsättningen att vi ska ha en oförändrad svensk avgift. Ja, vi ska ha rabatten kvar, men avgiften bestäms ju av betalningarna ett enskilt år. Avgiften ett enskilt år bestäms av utgifterna eller kostnaderna ett enskilt år. Hur tänker sig regeringen att man definierar detta med en oförändrad svensk avgift? Det är den ena frågan.

Den andra frågan gäller regeringens ståndpunkt där man skriver att vi vill se ett innehåll i budgeten som tydlig återspeglar behovet av strukturreformer i medlemsländerna. Jag blir alltid lite bekymrad när regeringen driver detta med strukturreformer. Jag misstänker att det handlar om försämringar av trygghetssystem, lönesänkningar och så vidare. Jag skulle vilja veta vad som ligger i formuleringen att vi vill se en budget som återspeglar behovet av strukturreformer i medlemsländerna.

Anf. 40 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Herr ordförande! Jag börjar med Jens Holms fråga. Som du mycket riktigt sade är det en mycket hypotetisk fråga. Det här är ett förhandlingsspel som kanske kommer att pågå en bit in på nästa år. Som vi vet kräver en långtidsbudget i slutändan enhällighet. Alla länder kan lägga in sitt veto om man inte känner sig nöjd med sin position. Utifrån den svenska historien vet vi att Sverige tidigare har bråkat mycket tydligt för att få rabatter på en viss nivå och för att få igenom olika krav. Vi kommer att fortsätta att göra det för att få

fram en nivå som vi tycker är lämplig och en budget som fungerar för oss. Det är ett kompromissandets konst. Så är det i all politik, men det här är prioriterade områden för regeringen.

2011/12:36

25 maj

Sedan går jag in på Bo Bernhardssons fråga. Jag tror att min medarbetare Johan Sandberg kommer att fylla i lite grann där. Hur mycket kommer långtidsbudgeten att sänkas utifrån de likasinnade ländernas perspektiv? Man kan säga att i den här gruppen av tio länder som företräder tre femtedelar av unionens medborgare finns det en relativt stor samtycka om att man vill få ned nivån med minst 10 procent utifrån kommissionens förslag. Sedan är detta så klart ett förhandlingsspel längre fram. Det vet du också.

När det gäller budgetens betalning handlar det om en realfrysning. Därmed blir också avgiften reellt fryst.

Anf. 41 Politiskt sakkunnige JOHAN SANDBERG:

Avgiften styrs av betalningarna och inte av åtagandena. Därför måste vi budgetera betalningar för nästa period som gör att de är reellt frysta, och därmed blir vår avgift reellt frusen. Sedan är det så att Sveriges ekonomi har ökat som andel av EU:s ekonomi eftersom vi har haft bättre tillväxt än många andra länder. Då kommer vår egen avgift förmodligen att stiga med ungefär 2 miljarder kronor eftersom vår andel av den samlade bni:n i Europa är större.

Vår avsikt är att hålla igen åtagandena mer än betalningarna eftersom vi även måste ta hänsyn till den RAL som finns, det vill säga de gjorda åtaganden som inte har fallit ut till betalning ännu. Vi verkar för att betalningarna ska vara frusna så att avgiften blir frusen.

Anf. 42 MARIE GRANLUND (S):

Jag blir lite orolig över förhandlingstaktiken. Jag tror att om man verkligen lyckas hålla en realfrysning av kostnaderna kommer det antagligen att bli besparingar på sammanhållningspolitiken. Den kan också behöva moderniseras på olika sätt och göras mer effektiv. Men att gå in i en förhandling och säga att sammanhållningspolitiken ska minska betydligt, som det faktiskt står i de papper som vi har fått i dag och som statsrådet själv har redogjort för, tycker jag är väldigt dåligt om man inte verkligen tycker att den ska minska

betydligt, och då kan jag säga att vi har en annan uppfattning och tänker ta strid för den.

Det är en sak vad som blir det reella resultatet av en förhandling, och en annan sak vad man går in i förhandlingen med och vad man verkligen har för åsikt.

Anf. 43 BO BERNHARDSSON (S):

Jag tycker att det känns rätt komplicerat att definiera kravet på en frysning av avgiften. Den bestäms av vilka betalningar som faller ut ett visst år. Då skjuter man en del betalningar framför sig. Sedan kanske de till och med skrivs av därför att länderna inte har möjlighet att förverkliga projekten. Det är ganska osäkert. Vi vet inte riktigt vad som kommer att falla ut. Dessutom styrs avgiften av bnp-utvecklingen i Sverige och i andra länder i unionen. Det borde vara möjligt att definiera en frysning av kostnaderna i genomsnitt, men att definiera det som en frysning av den svenska avgiften ter sig ganska knepigt för mig.

Dessutom fick jag inte svar på vad som menas med strukturereformerna.

Anf. 44 Politiskt sakkunnige JOHAN SANDBERG:

Det handlar om en form av prognostisering av hur bnp-utvecklingen kommer att vara och hur betalningar kommer att falla ut. Du har helt rätt i att det finns stora osäkerheter i detta. Den bästa möjliga bedömningen är att om vi budgeterar betalningarna med real frysning kommer avgiften också att vara reellt frusen. Det är den bästa bedömningen vi kan göra, men det är inte helt säkert att det kommer att bli så. Det är en bästa bedömning.

Anf. 45 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Jag fortsätter med frågan från Bo Bernhardsson om nationella reformer. Det är ett arbete som länder fortsätter med. Det kan, som till exempel i Italien, handla om att avveckla monopol, att se till att fler kvinnor yrkesarbetar, att se till att skatter dras in och att se till att korruptionen minskar. Det är klassiska förslag som gör att man kan få sunda statsfinanser. Det arbetet måste fortsätta. Det kan se olika ut i olika länder, men det tror jag att vi alla kan vara överens om. Det är saker som har gjort vårt eget land rikt. Det öppnar upp för frihandel med mera. Det är inga konstigheter på den fronten.

Låt mig gå tillbaka till Marie Granlunds fråga om regionalpolitiken och sammanhållningspolitiken. Jag kan ta ett exempel. Jag tycker att det finns mycket goda chanser att reformera. Italien är ett utmärkt exempel. Regioner i den södra delen av landet har en tuff ekonomisk situation samtidigt som norra Italien har det mycket bättre. Enskilda städer där tillhör de rikaste delarna i Europa. Då kan man tycka att den italienska regeringen har ett större ansvar att omfördela nationellt inom landet. I Sverige har vi som bekant den kommunala skatteutjämningen.

Man kan också undra varför europeiska skattebetalare ska betala mer pengar till rika länder i Europa som borde ta ett större jämlikhetsansvar på hemmaplan. För mig som socialliberal är det jämlikhetspolitik att man har ett ansvar för sitt land. När vi möter våra europeiska kolleger framför vi mycket tydligt att det är viktigt att man har den jämlikhetsaspekten.

Därför vill vi ha fokus på sammanhållningspolitiken som är huvuddelen för att fattiga delar ska kunna komma i kapp. Det gäller inte minst att de länder som kom in i EU genom östutvidgningen ska ges ett stöd. Vi måste också våga prioritera detta med våra pengar.

Anf. 46 ORDFÖRANDEN:

Jag sammanfattar att det finns stöd för regeringens här redovisade upplägg inför de fortsatta förhandlingarna, men det finns en avvikande mening från Vänsterpartiet som är en upprepning av en avvikande mening den 29 september 2011 i finansutskottet.

Punkt 5 är en formpunkt och därför går vi förbi den.

Vi går till punkt 6, Förberedelser inför Europeiska rådets möte den 29 juni.

Anf. 47 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Som ni alla såg var det en informell middag i förrgår kväll. Det var ett förberedande möte som statsministern hade inför EU-nämnden, och statsministern kommer att återrapportera senare i dag i kammaren, om jag inte missminner mig.

Så till förberedelserna inför Europeiska rådets möte som kommer att äga rum den 28 och 29 juni. En kommenterad dagordning har delgetts EU-nämnden. Detta behandlas också

mer formellt på GAC-nivå. Den här gången kommer fokus främst att vara på ekonomiska frågor, på tillväxtfrågor och på jobb.

Under rubriken Ekonomisk politik väntas Europeiska rådet bland annat följa upp genomförandet av inre marknaden, som vi verkligen måste lägga mycket mer krut på i Europa än vi gör i dag, och även godkänna landsspecifika rekommendationer inom ramen för den europeiska terminen.

Man kommer också att behandla långtidsbudgeten mer i substans, vilket kommer att vara ett oerhört viktigt block. Det danska ordförandeskapet har ägnat mycket kraft åt att förbereda diskussionen så att det cypriotiska ordförandeskapet får en bättre grund för sitt arbete från den 1 juli. Det här är första gången som Europeiska rådet kommer att diskutera hela förhandlingsboxen. Man kommer framför allt att ha fokus på slutsatser som vägledning och tidsram.

Under Övriga frågor väntas det komma upp en kort RIF, särskilt styrningen av Schengen samt asyl och migration, baserat på kommissionens rapporter.

Anf. 48 JOHNNY SKALIN (SD):

Som bekant har vi invändningar mot den årliga bedömningen av medlemsstaternas budgetprioriteringar.

Sedan vill vi inte se slutsatser som okritiskt omfamnar kommissionens tillväxt- och jobbagenda. Det finns områden i den där vi inte får släppa in EU som medbestämmande, inte minst vad gäller pensioner, skatter och lönesättning. Med anledning av det anmäler jag avvikande mening om det är så att regeringen har en annan uppfattning i frågan.

Anf. 49 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Var det en fråga också? Jag uppfattade det mer som att det var synpunkter.

Anf. 50 JOHNNY SKALIN (SD):

Om regeringen har en annan uppfattning än vi i de här frågorna anmäler jag avvikande mening.

Anf. 51 ORDFÖRANDEN:

Kan du upprepa frågan koncist!

Anf. 52 JOHNNY SKALIN (SD):

2011/12:36

25 maj

Vi har invändningar mot den årliga bedömningen av medlemsstaternas budgetprioriteringar. Det har vi nämnt tidigare. Jag är ganska säker på att vi har en annan uppfattning än regeringen.

Sedan vill vi inte se slutsatser som okritiskt omfamnar kommissionens tillväxt- och jobbagenda. Det finns områden där vi, enligt vår mening, inte får släppa in EU som medbestämmande. Det gäller inte minst pensioner, skatter och lönesättning.

Anf. 53 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Sverige har ju ställt sig bakom EU:s regelverk för ekonomisk-politisk samordning. Inom ramen för den har man landsspecifika rekommendationer till medlemsstaterna. Det är inte mycket konstigare än så.

Anf. 54 ORDFÖRANDEN:

Det finns stöd för regeringens här redovisade upplägg inför de fortsatta förhandlingarna och diskussionerna, men det finns en avvikande mening från Sverigedemokraterna som upprepar sitt motstånd mot systemet med årliga bedömningar av de olika ländernas ekonomiska politik och har invändningar även mot EU:s tillväxt- och jobbagenda. Med detta finns det stöd för regeringens ställningstagande.

Vi går vidare till punkt 7, G20-mötet i Mexiko. Det är en informationspunkt.

Anf. 55 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Herr ordförande! Det kommer att vara ett G20-möte den 18 och 19 juni i Los Cabos i Mexiko. EU kommer att representeras av Herman Van Rompuy, kommissionens ordförande, samt ECB. G20 väntas förutom finansfrågor och makroekonomiska frågor ta upp fyra fält som jag tänkte nämna.

Det första fältet är styrnings- och inflytandereformer i IMF. Det andra är reformering av regler på finansmarknadsområdet. Det tredje är utvecklingsfrågor, och det fjärde är finansieringen av klimatåtgärder. Grunden för EU:s ståndpunkter är slutsatserna från Europeiska rådet i mars. Det har alltså varit uppe tidigare.

Vi stöder huvudprioriteringarna som slogs fast där. Jag behöver inte gå in på detaljer, men det handlar om allt från infrastruktur och gröna klimatåtgärder till att motverka pro-

tektionism, volatilitet på råvaror med mera. Det är ett brett fält av frågor som kommer att komma upp.

Här vill jag bara avslutningsvis nämna att vi tycker att det är viktigt att G20 fortsätter att stödja FN:s klimatarbete, framför allt att man försöker identifiera gemensamma finansieringskällor till det. Det är något som vi från svensk sida tycker att man ska lyfta upp tydligare.

Anf. 56 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under punkt 7, G20-mötet.

Vi går vidare till punkt 8, Övervakningsmekanism för Kroatien.

Anf. 57 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Herr ordförande! Utvidgningen är en fråga som egentligen ligger på utrikesminister Carl Bildts fält. Jag ersätter honom här i dag.

Vi bedömer att det kommer att vara en ganska kort, relativt okontroversiell diskussion på det här fältet. Det handlar om kommissionens översynsrapport för Kroatiens anslutning. Syftet med att lyfta upp detta nu är förstås att trycka på Kroatien att fortsätta det reformarbete de redan har inlett och att vara väldigt tydliga på det sättet.

Man har skapat en rapporteringsmekanism för att bevaka Kroatiens reformer. Den rapporten presenteras halvårsvis fram till inträdet, som kommer att vara om precis ett år, den 1 juli 2013. Det är framför allt tre kapitel som lyfts fram. Det handlar om kapitel 8 som rör konkurrenspolitik, kapitel 23 som rör RIF och grundläggande rättigheter samt kapitel 24 som rör rättvisa, frihet och säkerhet.

Jag kan bara kort nämna att det framför allt är fyra fält där vi uppmuntrar och trycker på Kroatien att fortsätta och skynda på arbetet. Det första är att nå en lösning för privatiseringen av varven i landet. Det andra är att få en lösning på tillämpningen av lagen om jäv, där det finns en del problem. Det tredje är förvaring av importerad petroleum, som är ett handelshinder som kan skapa problem. Det fjärde är att man ska avskaffa en skatt för mobiloperatörer. De fälten kommer vi att tala mer specifikt om.

Anf. 58 JOHNNY SKALIN (SD):

Jag tycker att läsningen av den här övervakningsrapporten styrker det som SD hela tiden har sagt. Det är att Kroatien

inte är en lämplig blivande medlemsstat. Det är ju tolv sidor med problem från det landet. Jag tycker nog att vi kanske ska tänka om vad gäller Kroatiens blivande medlemskap.

2011/12:36

25 maj

Anf. 59 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Herr ordförande! Jag kan bara konstatera att regeringen, och jag tror majoriteten av övriga partier, har en diametralt annorlunda åsikt. Vi tycker att det är viktigt att Kroatien blir medlem. Såklart måste de ta itu med de problem och utmaningar som finns på flera olika fält. Men Kroatien har också gjort ett utmärkt reformarbete och kommer att bidra väldigt mycket som framtida medlem i Europeiska unionen.

Anf. 60 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade upplägg inför de fortsatta förhandlingarna under punkten om Kroatien.

Det finns inga Övriga frågor.

3 § Konkurrenskraft (konsument)

Statsrådet Birgitta Ohlsson

**Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för
konkurrenskraft (konsument) den 5–6 december 2011**

**Information och samråd inför möte i Europeiska unionens
råd för konkurrenskraft (konsument) den 30–31 maj
2012**

Anf. 61 ORDFÖRANDEN:

Då går vi över till Birgitta Ohlsson i hennes egenskap av konsumentminister.

Det finns en återrapport från ett möte den 5–6 december 2011. Vill statsrådet säga någonting om den? Nej. Finns det några frågor på den? Nej. Då lägger vi återrapporten till handlingarna.

Vi går till dagordningspunkt 8. Det rör sig om tvistlösning i konsumentfrågor.

Anf. 62 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Herr ordförande! Jag ska inledningsvis säga att det här inte är något direkt dramatiskt för svensk del. Vi ligger redan väldigt mycket i fas med det som komma skall.

Det är ett direktivförslag om alternativ tvistlösning och förordningsförslag om tvistlösning online för konsumenter. Det har förhandlats intensivt under våren. Det är ett kompromissförslag som ska diskuteras på konkurrenskraftsrådet nästa vecka. Målet på mötet är att man ska komma överens om någon slags allmän inriktning.

Det är mycket bra och positivt att man ger EU:s samtliga konsumenter tillgång till snabb, billig och högkvalitativ tvistlösning utanför domstol. I förslaget ställs höga krav på tvistlösningsorganet; det ska vara öppenhet, oberoende, effektivitet, sakkunskap och också rättssäkerhet.

Vi tror att konsumenternas förtroende för gränsöverskridande e-handel kommer att öka när man ser att det blir lättare att kunna klaga. Det här är också bra för det fortsatta arbetet på den inre marknaden. De här förslagen är en del av inre marknadsakten, syftande förstås till att stimulera tillväxt med mera.

Anf. 63 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens position under punkt 8 a och 8 b.

Vi tackar Birgitta Ohlsson med medarbetare för i dag och
önskar trevlig helg.

2011/12:36
25 maj

4 § Konkurrenskraft (forskning)
Utbildningsminister Jan Björklund
Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för
konkurrenskraft (forskning) den 20–21 februari 2012
Information och samråd inför möte i Europeiska union-
ens råd för konkurrenskraft (forskning) den 30–31 maj
2012

Anf. 64 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar Jan Björklund med medarbetare välkomna till dagens EU-nämnd.

Det finns inga A-punkter. Det finns en återrapport från ett möte den 20–21 februari. Har statsrådet någonting att säga om den? Nej. Finns det några frågor med anledning av återrapporten som är utsänd? Nej. Vi lägger återrapporten till handlingarna.

Vi går till punkt 5 om erkännande av yrkeskvalifikationer.

Anf. 65 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP):

Herr ordförande! Detta är ett rätt viktigt ärende och en viktig process. Den har diskuterats här förut och kommer säkert att återkomma.

Det handlar om ökad rörlighet i Europa. Då är yrkeskvalifikationer en mycket central fråga. Ta till exempel ett yrke som alla länder har reglerat, läkare. Där finns det en standardisering så att de flesta länder har i stort sett samma utbildningskrav för att man ska bli och legitimeras som läkare. När alla länder har samma krav fungerar rörligheten. Man kan dock tänka sig att det finns mängder med yrken där det inte finns några speciellt uttalade lagliga krav eller branschkrav. Även då fungerar rörligheten.

Men sedan finns det en stor mängd yrken i Europa där skilda länder har väldigt olika nationella krav på vem som får utöva yrket. Då försvåras rörligheten.

I går, när jag skulle läsa på inför det här sammanträdet, hittade jag ett väldigt konkret exempel. Tyskland har en tradition som kanske är mer långtgående än alla andra länders. Genom olika branschkrån, som ytterst har sitt ursprung i medeltiden men som har gått genom århundradena och moderniserats efterhand, reglerar man i Tyskland vilka krav som ska finnas för att få anställning som bagare. Det gör att den som varit bagare i ett annat land har svårt att kunna

jobba i Tyskland. Det är ett exempel. Det finns mängder av yrken med den typen av krav.

2011/12:36
25 maj

Processen syftar till att minska kraven i Europa på olika länder, och i den mån det ska vara krav ska de vara så likvärdiga som möjligt. Den inställningen finns nu i huvuddelen av länderna. I dem som har mycket regleringar finns det fackliga organisationer, yrkesskrån och branscher som gärna vill behålla regleringarna. Men det finns en politisk vilja att gå fram och ensa detta. Detta är inte något slutligt beslut, utan det pågår en avrapportering och en diskussion.

Från svensk sida har vi en väldigt liberaliserande hållning. Vi vill gå ännu längre än vad de flesta andra vill göra i att förenkla, tillåta och öppna upp. Det är en process och en diskussion som pågår. I den diskussion som pågår just nu i EU om att skifta ännu mer fokus mot tillväxtåtgärder menar en del att tillväxtåtgärder är att brassa på med en massa statliga investeringar. Från svensk sida menar vi att den här typen av åtgärder är minst lika viktiga, att skapa ökad dynamik, ökad rörlighet och så vidare i Europas ekonomi.

Anf. 66 JENS HOLM (V):

Detta är ingen beslutspunkt, men beträffande regeringens linje vad gäller yrken och hur man i olika länder har definierat yrken och yrkestillhörighet känns det som att det finns en risk för att ni går för långt. Det exempel som Jan Björklund tog upp med läkare är okej, men på andra områden är det inte okej. Om man ska driva den här ganska hårda liberaliseringslinjen, som regeringen gör, tycker jag att det är väldigt viktigt att ni tydligt definierar vilka yrkeskategorier som ska få finnas kvar och inte. Vad kommer det här att leda till för exempelvis målare, snickare och andra hantverkare? Det kanske också är mer reglerat i vissa länder.

Det är ofta så med sådana här regleringar att man kan få ett sigill eller en utmärkelse som man kan sätta upp på väggen och som visar att man är till exempel en certifierad bagare. Andra kan få komma och arbeta som bagare i Tyskland eller vad det nu kan vara, men de kan inte sätta upp märket eller diplommet på väggen. Det viktigaste är väl ändå att folk kan komma och arbeta, inte att Bryssel ska gå in och detaljreglera huruvida länder ska kunna premiera att man i vissa yrkeskategorier går ett steg längre och blir exempelvis premiumbagare.

Jag skulle vilja att ministern utvecklade detta lite grann. Om det inte finns vid det här tillfället skulle jag vilja få något mer konkret från regeringen senare. Exakt hur långt vill ni egentligen gå?

Anf. 67 JOHNNY SKALIN (SD):

Jag vill följa upp vår reservation från utbildningsutskottet den 22 maj i den här frågan.

Anf. 68 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP):

Vi vill gå långt, men inget hindrar någon från att hänga upp diplom. Det är ingen som kommer och plockar ned dem. Men en långsiktig vision tycker jag ska vara att vi ska ha gemensamma normer i Europa för olika yrken. Vi är långt därifrån, men vi ska gå åt det hållet.

Missförstå mig inte! Gemensamma regler betyder inte att det inte ska finnas några regler alls. Däremot bör det på sikt – jag tycker att det ska vara en strävan – vara likvärdiga regler mellan olika länder i Europa för att vara exempelvis elektriker. Det är det som processen syftar till. Den syftar inte till att ta bort alla regler, men de väldiga skillnaderna mellan länderna ska minska. Det är syftet med processen, och det tycker jag är bra.

Anf. 69 ORDFÖRANDEN:

Jag sammanfattar att det finns stöd för regeringens här redovisade upplägg inför de fortsatta förhandlingarna men med avvikande mening från Sverigedemokraterna som är en upprekning av en ståndpunkt i utbildningsutskottet den 22 maj.

Vi går vidare till punkt 10, Horisont 2020.

Anf. 70 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP):

Ordförande! Detta är egentligen ett antal olika små och stora punkter som alla handlar om Horisont 2020. Jag föreslår att vi behandlar dem tillsammans. I alla fall tänkte jag kommentera dem tillsammans.

Nu talar vi om EU:s forskningsprogram för den kommande ramprogramsperioden. Beslut ska inte fattas om pengar den här gången, men detta är den principiella inriktningen på EU:s forskningspolitik under ett antal år framåt. Det är ett viktigt ärende som har föredragits för EU-nämnden förut. Nu är det framme vid ett delbeslutstillfälle, och det har anhängiggjorts förut.

Jag repeterar grundkonceptet i detta. Det finns ett antal komponenter i EU:s forskningspolitik. Sanningen är att det blir skarpt först när pengarna kläs på och man ser vad som får mycket pengar och vad som får lite pengar. Den principiella inriktningen ligger för det första på en rejäl satsning på grundforskning, för det andra på en satsning på innovationsforskning, som ofta är mycket företagsnära och industrinära. För det tredje understryks att en komponent är att man ska definiera samhällets behov. När det konkretiseras handlar det mycket om sjukdomar, olika industriella behov och så vidare.

För det fjärde behövs förenklingar. Det är många svenska forskare som tycker att det är krångligt att söka hos Vetenskapsrådet, men det är en västanfläkt jämfört med när man ska gå till de europeiska organen. De har helt ärvt den franska byråkratiska traditionen, och det uppfattas som oerhört krångligt. Det finns numera en stark vilja och enighet också från kommissionen om att detta måste förenklas. De nordeuropeiska forskningsmodellerna för anslagsfinansiering och så vidare är mycket enklare än de sydeuropeiska, och det finns en vilja att gå åt vårt håll, vilket vi tycker är bra.

Så här långt är det inte så kontroversiellt. Vad har vi från svensk sida understrukt och nu fått genomslag för? Det är ett par saker. När det gäller grundforskning ska anslagen fördelas dit där forskningen är bäst. Här finns en konflikt, och den finns också egentligen inom varje nationell forskningspolitisk diskussion. Ska pengarna gå dit där forskningen är bäst eller spridas ut mer regionalpolitiskt?

I Europa betyder det mycket att de sydösteuropeiska länderna, som inte har samma nivå på sin forskning, tycker att andra kriterier än bara "bästa möjliga forskning" ska premieras, medan den svenska positionen har varit att resurserna till forskning ska landa där forskningen har högst kvalitet. Det finns ett rätt starkt stöd. Sedan finns det andra typer av stöd inom EU av regionalpolitisk karaktär, strukturfonder och så vidare, men just forskningspolitiken ska premiera den bästa forskningen. Det har varit en viktig svensk position.

Vi har också fått gehör för vår vilja att understryka både jämställdhetsaspekten och det här med unga forskare. Forskning fungerar i stor utsträckning så att man ger forskningsmedel till dem som har utträttat mycket för att man antar att de ska fortsätta att utträtta mycket. Men det är klart att de

som har utträttat mycket i regel har kommit upp lite i åren. De yngsta har ännu inte hunnit uträtta så mycket. Det gör att man måste ha särskilda program för att premiera dem man verkligen tror på och som är lovande. Det understryks också. Det gör att man får en bättre jämställdhetsprofil, för äldre forskare som har varit framgångsrika är i väldigt hög grad män, medan det i den yngre forskargenerationen kommer fler kvinnor. Där har vi varit pådrivande, och vi har också fått igenom det rätt kraftigt.

Anf. 71 BÖRJE VESTLUND (S):

Det sista, om unga forskare och jämställdhetsperspektivet, kan man väl instämma i. Men det finns ett problem. I varje fall i tidigare ramprogram har det i stor utsträckning varit samma forskare och samma institutioner som återkommit gång på gång. Det har företrädesvis varit äldre forskare. Sedan har man inte fått ut pengarna till nya forskningsprojekt och nya innovationer. Vad kommer programmet att göra åt det?

Min andra fråga gäller tillväxtfokus och innovationer. På vilket sätt kommer Jan Björklund att lyfta fram innovationsbiten i Horisont 2020?

Slutligen vill jag nämna den sammankoppling mellan sammanhållningspolitiken och Horisont 2020 som görs i kommentarerna. Exempelvis i vårt land får de regionala högskolorna mycket pengar från sammanhållningspolitiken.

Anf. 72 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! Jag vill följa upp vår avvikande mening från utbildningsutskottet den 22 maj även här.

Anf. 73 CAROLINE SZYBER (KD):

Herr ordförande! Jag har en fråga till ministern. Antibiotikaresistensen är ett stort problem framöver. Har den frågan prioriterats i samhällsbehoven och samhällsutmaningarna i Horisont 2020 som vi pratade om, och hur har Sverige drivit frågan i förhandlingarna?

Anf. 74 JENS HOLM (V):

Jag följer upp vår avvikande mening från EU-nämnden vad gäller Euratom.

Vad är poängen med att ha ett särskilt forskningsprogram för Euratom? Det innebär att vi tar väldigt viktiga forsk-

ningsmedel från andra områden och lägger på kärnkraftsforskning. Jag undrar också varför EU ska forska om det området. De medlemsländer som har kärnkraft och vill forska om det kan väl få göra det själva. Är det inte bättre att EU lägger sina forskningsmedel på mer prioriterade områden?

Jag undrar också om ministern kan uppskatta ungefär hur stor del av Horisont 2020 som Euratomprogrammet omfattar.

Anf. 75 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP):

Herr ordförande! Jag börjar med Börje Vestlunds frågor. Han sade att tillväxtdelen av Horisont 2020 handlar om innovation. Enligt mitt sätt att se är det ett alltför förenklat synsätt. Grundforskning ger resultat på längre sikt och är i grunden det som gjort Europa framgångsrikt. De ekonomier som kommer starkt i Asien, som Kina, har i stor utsträckning ägnat sig åt tillämpad forskning och innovation. De är ännu inte på vår nivå. Den analys de nu gör är att de måste förstärka sin grundforskning. Jag menar att alla stora forskningsgenombrott har skett i grundforskningen. Om det enda tillväxtbefrämjande vore innovationsforskning skulle vi lägga ned grundforskningen, men så är det inte. Jag vill alltså invända lite mot det. Men jag kanske missförstod Börje Vestlund. Är vi överens är det bra.

Antibiotikaresistens är verkligen en av de stora medicinska forskningsutmaningarna i vår tid. Nu är det här programmet ännu inte inne i den typen av prioriteringar, men både i det hittillsvarande forskningsprogrammet och i den nationella forskningen är det en av de frågor som alla pratar om, forskar om och grannar på. Åk ut till Karolinska Institutet och fråga! Det är högprioriterat och kommer säkert att bli det också i detta program, även om vi ännu inte är inne på den detaljeringsnivån. Det är en av de riktigt stora utmaningarna i den medicinska forskningen i vår generation.

Mina medarbetare letar febrilt efter de exakta beloppen för Euratom. För den framtida forskningen finns det ännu inga belopp. Den framtida budgeten ska fastställas sedan. Detta är bara principer. Att det blir anslag till Euratom kan vi nog utgå från – hur stora vet vi inte än. Medarbetarna letar efter hur stort det varit hittills.

Alldeles oavsett det så spelar det mindre roll om Euratom ingår i forskningen eller är en egen body, för det är det. Frå-

gan är om det ska forskas om kärnkraft. Att Euratom är en egen body har historiska förklaringar. Det grundades på 1950-talet och har funnits sedan dess men är i dag en integrerad del i EU.

Frågan om man vill forska om kärnkraft eller inte antar jag öppnar en större diskussion än vad vi vill föra i EU-nämnden just nu. Regeringen och jag för min del anser att det är bra om det forskas om energikällor och energiförsörjning. Kärnkraften är en stor energikälla. Den är stor i Sverige och i Europa. Den kommer med stor sannolikhet att vara det. Kan man göra den ännu bättre och säkrare i framtiden är det en stor fördel. Det är skälet till varför det forskas. Det är ett viktigt forskningsprogram.

Medarbetarna säger att det är ett par miljarder.

Framtiden är ännu inte bestämd. Jag antar att nästa gång jag kommer hit, eller gången därpå, är det precis den typen av frågor vi ska diskutera, hur stor budgeten ska vara.

Anf. 76 ORDFÖRANDEN:

Svaret var ett par miljarder?

Anf. 77 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP):

Ja, oklart vilken valuta.

Anf. 78 BÖRJE VESTLUND (S):

Vi är överens i en mening. Som jag sade handlar det mycket om innovation. Jag sade inte att det var någon motsättning. Dessutom tycker jag att man blåser upp diskussionen väldigt mycket.

Under vår tid talade man om forsknings- och innovationspolitik i mycket större utsträckning än vad man gör nu. Talar man med industrin och näringslivet ser de inga som helst motsättningar mellan grundforskning och innovationer. Det är viktigt att komma ihåg.

Det andra gäller det som jag inte fick svar på. Hur ska man se till att man får ut pengarna till andra än dem som finns i de riktigt stora forskningsinstituten? Det är ingen tvekan om att det är ett problem inte minst för de nya länderna. Den andra frågan gäller sammankopplingen med sammanhållningspolitiken.

Herr ordförande! Det finns inte ett sätt att finansiera forskning utan flera olika sätt. Det är väl bra att flera olika finansieringskällor delvis finansierar efter olika principer. Då kan man renodla varje sätt.

När jag talar om grundforskning är den svenska positionen att resurserna till grundforskning ska gå dit där grundforskningen har allra högst kvalitet. Att lägga resurser där kvaliteten är lägre när man redan har kommit längre någon annanstans fyller ingen funktion mer än att det möjligen sysselsätter några på den platsen. Men det fyller ingen funktion ur forskningssynpunkt. Forskningsresurserna när det gäller grundforskning ska gå dit där kvaliteten är högst.

När det sedan gäller innovation har man en koppling med företag och näringsliv. För att föra diskussionen på svensk nivå har vi regionala högskolor som ofta har företag i sin del av landet som man samarbetar tätt med. Det finns ett skäl att de resurserna fördelas på ett annat sätt än enbart efter excellens.

Sedan kan det finnas regionalpolitiska ambitioner. I europeiskt sammanhang handlar det ofta om Östeuropa eller allra mest Sydösteuropa. Regeringens uppfattning är att vi har en sammanhållningspolitik, strukturfonder och andra medel som är till för det. Av strukturfonderna i EU:s regionalpolitik går mer pengar till forskning än vad det gör via EU:s forskningsprogram, vilket jag i grunden är kritisk till. Det betyder att vi lägger ut de allra största forskningsanslagen där forskningen inte är av högsta möjliga kvalitet. Det är jag kritisk till. Jag menar inte att det ska upphöra helt, men jag tycker att balansen är felaktig.

Anf. 80 ORDFÖRANDEN:

Jag sammanfattar det så här: Punkt 10 a är en beslutspunkt. Där finns det stöd för regeringens position, men det finns två avvikande meningar. Den ena är från Sverigedemokraterna som hänvisar till en reservation i utbildningsutskottet den 22 maj. Vänsterpartiet har en avvikande mening i EU-nämnden vid ett tidigare tillfälle, nämligen den 17 februari. Även med hänsyn tagen till dessa invändningar finns det stöd för regeringens position under 10 a.

Punkterna 10 b, c och d är informationspunkter. Därmed är denna punkt klar.

Vi går till punkt 12, Europeiska innovationspartnerskap.

Anf. 81 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP):

Herr ordförande! Detta är ett forskningspolitiskt initiativ som egentligen inte handlar om nya pengar utan om samarbete och principer som är bra.

Idén är att där det finns samhällsbehov, universitetsforskning och företag som skulle kunna kommersialisera produkter, när de tre sakerna sammanfaller, skulle man föra ihop processerna för att bli ännu mer framgångsrik i Europa. Det handlar om resurser som redan finns i forskningsfinansieringen. Men man skulle bli mer målinriktad på där det finns samhällsbehov, bra forskning och intressanta kommersialiseringsprodukter.

Hittills har detta använts framför allt inom sjukvårdsområdet och inom äldreomsorgsområdet. Det finns ett samhällsbehov att forska mer om åldrande, äldreomsorg och sådant. Det finns en del tankar för framtiden och förslag om till exempel råvaruförsörjning och annat för framtiden.

Det stärker ett innovationsperspektiv på forskningen. Vi tycker att det är bra.

Anf. 82 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens position under punkt 12.

Har statsrådet någonting att säga under Övriga frågor, eventuellt 13 c? Nej.

Vi tackar statsrådet för i dag och önskar trevlig helg.

Anf. 83 ORDFÖRANDEN:

Välkomna, Stefan Attefall med medarbetare!

Vi börjar med punkt 6. Det är en informations- och dis-
kussionspunkt. Det finns också en återrapport från februari.
Har statsrådet någonting att säga?

Anf. 84 Statsrådet STEFAN ATTEFALL (KD):

Jag kan ge både en liten återrapport och en introduktion
till det vi ska ta upp på konkurrenskraftsrådsmötet den 30
maj.

Det är som ni vet nya direktiv om offentlig upphandling.
Det är en del av EU:s 2020-strategi för smart och hållbar
tillväxt. Det är stora ekonomiska värden som betyder mycket
för att utveckla ekonomin inom EU, men det är självklart
också för att vi ska få mindre av korruption och mer av
transparens i offentlig upphandling.

Vi var i EU-nämnden inför mötet i konkurrenskraftsrådet
den 20 februari. Då var det två frågor som var uppe. Det
handlade om hur man kan få mer av dialog och förhandling i
samband med offentlig upphandling men också hur vi ska
hantera skillnaden som finns mellan a- och b-tjänster.

Vi har drivit linjen att vi vill ha mer av dialog och för-
handlingsmöjligheter. Vi har tillhört dem som har velat gå
längst i detta. I det utkast till förslag till direktiv som finns
vill man öppna lite mer för det än i dagens regelverk.

Vi förde fram de synpunkterna. Vi förde även fram att vi
för svensk del gärna såg att man slog ihop A- och B-tjänster;
B-tjänster är sociala tjänster, utbildningstjänster och lik-
nande. Det underströks från det danska och det inkommande
cypriotiska ordförandeskapet att det är viktigt att vi har ett
högt tempo i förhandlingarna.

Vad som nu kommer att tas upp på konkurrenskrafts-
rådsmötet den 30 maj är två konkreta frågor.

Anf. 85 ORDFÖRANDEN:

Vi gör en halvhalt här, eftersom du är klar med återrapporten. Finns det några frågor på den? Nej. Vi lägger återrapporten till handlingarna.

Anf. 86 Statsrådet STEFAN ATTEFALL (KD):

Det är två frågor som nu är uppe. Det handlar om e-upphandling och tillsyn och vägledning, alltså myndighetsstruktur, samt en lägesrapport från det danska ordförandeskapet.

Jag välkomnar innehållet i rapporten. Vi har gjort stora framsteg med det omfattande material som direktivförslaget består i. Det är glädjande att förslaget om ökade möjligheter att använda förhandlat förfarande som efterfrågades på förra rådsmötet har tillgodosetts till en del. Jag kan konstatera att förhandlingarna har gått i rätt riktning för svensk del när det gäller frågor om styrning, tillsyn och vägledning, och jag är positiv till ett kompromissförslag som det danska ordförandeskapet nu har presenterat.

Jag välkomnar ambitionen i förslaget att senast 2016 övergå helt till elektronisk upphandling. Det är ambitiöst men också lovvärt. E-upphandling är ett utomordentligt sätt att effektivisera processen, vilket gör upphandlingar säkrare och billigare samtidigt som likabehandling och öppenhet garanteras.

Kommissionen har i ett meddelande till bland annat Europaparlamentet presenterat en strategi för e-upphandling. Jag välkomnar att kommissionen enligt denna strategi ska föregå med gott exempel och stödja medlemsstaterna i den snabba övergången. Vi tycker att ambitionen är väl avvägd för såväl företag som myndigheter.

Vi ska komma ihåg att det innebär ett visst ökat regelkrångel. Men när man deltar i offentlig upphandling på elektroniskt sätt innebär det samtidigt att det öppnas möjligheter för många fler aktörer att vara med, dessutom på ett säkrare och effektivare sätt.

När det gäller tillsyn och vägledning är båda viktiga grundelement för en väl fungerande inre marknad. Kommissionens ursprungliga förslag var alltför långtgående enligt vårt synsätt utan att skapa förutsättningar för att uppnå det resultat som man avsåg. Ordförandeskapets synsätt stämmer nu bättre överens med vad som behövs för att lägga en bra

grund för ömsesidigt samarbete medlemsstaterna sinsemellan och med kommissionen.

Vi behöver vägledning för att hjälpa myndigheterna och företagen att använda sig av regelverket. Det behövs tillsyn för att kontrollera att regelverket följs. Rapportering är en förutsättning för kontroll, utvärdering och förbättrade upphandlingsregler. Det är viktigt att man dokumenterar upphandlingar för att det ska kunna verifieras att reglerna följs i det enskilda fallet. På nationell och framför allt på europeisk nivå är det viktigt att informationen samlas in på ett smidigt, enkelt och tillförlitligt sätt.

Detta måste vi jobba vidare med. Vi tycker att den europeiska annonsdatabasen TED skulle kunna fylla en bättre funktion än i dag. Där finns mycket av informationen. Är den informationen tillgänglig och tillförlitlig kommer den också lätt att kunna tankas och därmed bli ett underlag för uppföljning på EU-nivå.

Med det förslag som danskarna har lagt fram tillgodoses också riksdagens synpunkter på att man inte går in och detaljstyr hur vi organiserar myndigheter för att följa upp och ha tillsyn av offentlig upphandling. Det handlar mer om vilka funktioner vi ska ha på hemmaplan för att leva upp till regelverket. Det tycker vi är positivt, och det uppfyller de synpunkter som har framförts från svensk horisont.

Det är dessa två frågor som är konkreta på konkurrenskraftsrådsmötet på onsdag.

Anf. 87 JENS HOLM (V):

Det kommer kanske inte att diskuteras här, men finansutskottet har påpekat att förslaget strider mot subsidiaritetsprincipen. Vad anser ministern om det?

Anf. 88 BO BERNHARDSSON (S):

Om jag förstår det rätt är det det som nu är tillgodosett i det danska kompromissförslaget. De invändningar som finansutskottet hade när det gällde subsidiariteten är nu hyggligt tillgodosedda, eller hur?

Anf. 89 Statsrådet STEFAN ATTEFALL (KD):

Det är helt korrekt. Det var inte bara Sverige som framförde kritiken mot det långtgående sättet de ville styra hur länderna skulle organisera sina myndigheter och sin tillsyns-

funktion. Det har man backat på i det danska ordförandeskapets kompromissförslag.

Det var många länder som hade liknande kritik som vi och också flera parlament. Nu koncentrerar man sig på att vi ska se till att det finns en tillsynsfunktion, men hur vi gör detta är upp till oss. Det är precis så vi vill ha det. Vi ska inte låta EU bestämma hur vi ska organisera myndighetsstrukturer och liknande saker.

Svaret på frågan är alltså att man nu har åtgärdat det som Sverige och andra länder hade kritiserat.

Anf. 90 BÖRJE VESTLUND (S):

Jag har en fråga med anledning av att detta är just i konkurrenskraftsrådet. En fråga som har stötts och blötts under många år är hur de små företagen bättre ska kunna komma in på detta. Men jag får erkänna att jag inte är helt inläst på varje detalj i detta ärende. Men på vilket sätt gör man det i detta ärende? Det har varit en stor fråga som har tagits upp på åtskilliga konferenser när man har träffat näringslivet både här i Sverige och i Europa. Det är för krångligt och för besvärligt. Man kommer inte in, och man har inga möjligheter och inga resurser.

Anf. 91 JENS HOLM (V):

Jag vill passa på att referera till vår avvikande mening.

Anf. 92 Statsrådet STEFAN ATTEFALL (KD):

Först och främst när det gäller de små företagen handlar flera punkter här om att förenkla regelverket så att det ska bli lättare att hantera. Inte minst småföretag har nytta av detta. Det finns flera delar i förslaget, som i och för sig inte kommer att tas upp på detta möte, som vi tycker är bra. Det finns även ytterligare frågor i den riktningen som kommer att diskuteras i det fortsatta arbetet under hösten.

Ett exempel gäller elektronisk upphandling. Ska man delta i en elektronisk upphandling måste man ha en viss kompetens och veta hur man ska koppla upp sig. Man måste ha vissa förutsättningar för det. Men när man har passerat den tröskeln är man inne och får lätt tillgång till alla offentliga upphandlingar i hela EU-området. Det ökar framför allt de små företagens möjligheter till upphandling.

Mycket av det förenklingsarbete som finns i förslagen är till för att göra det enklare att använda detta. Det går alltså i rätt riktning på flera punkter.

Vi har även i Sverige ett omfattande arbete i gång för att förbättra stödfunktionerna på myndighetssidan. Vi har också Upphandlingsutredningen som leds av Anders Wijkman. Den handlar bland annat om att man ska se på de små företagens förutsättningar att delta. Där kan vi komma tillbaka med konkreta förslag på det som vi inom svensk ram kan göra för att underlätta ytterligare.

Vi strävar alltså i den riktningen, och det tas steg åt rätt håll. Sedan kan man önska att man i många stycken kunde gå längre. Vi har framfört en del sådana synpunkter, men det kanske inte alltid kan lösas helt i detta arbete.

Anf. 93 BO BERNHARDSSON (S):

Vi har också en avvikande mening som rör kollektivavtal och ILO. Jag är lite osäker på när man ska upprepa de avvikande meningarna. Såvitt jag förstår är det en allmän diskussion om utvecklingen på detta område. Om det är relevant ligger naturligtvis vår avvikande mening fast.

Anf. 94 Statsrådet STEFAN ATTEFALL (KD):

Det kommer inte upp på detta möte. Vi har agerat i den frågan. Vi har begärt och också fått stöd från flera andra medlemsstater om att rättsliga rådet ska komma med ett utlåtande och klara ut ett antal saker där det finns osäkerhet. Vi hoppas kunna få det under hösten.

Vi har självklart svenska utredningar om dessa frågeställningar med. Det danska ordförandeskapet har bara cirkulerande texter som innebär att man har tagit in en del skrivelser som verkar gå i förtydligande riktning. Men det är ändå för tidigt. Det är en fråga som kommer att komma upp under hösten. Då får vi återkomma och vara lite mer konkreta.

Just på onsdagens möte är det EU-upphandlingsfrågorna och tillsynsfrågorna som man vill försöka klara av för att ta detta bit för bit.

Anf. 95 BO BERNHARDSSON (S):

Samtidigt står det att man förväntas ta del av en lägesrapport. Då utgår jag från att det rör hela detta komplex med upphandlingsdirektiv. Det är tre olika direktiv.

Anf. 96 ORDFÖRANDEN:

Vi noterar det.

Vi tackar för informationen.

Jag ska göra en sammanfattning. Det finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna, men det finns en avvikande mening från Vänsterpartiet och från Socialdemokraterna som är en uppföljning av tidigare reservationer och avvikande meningar i finansutskottet den 24 januari och i EU-nämnden den 17 februari.

Statsrådet säger vad beträffar ILO att det inte är relevant i detta sammanhang, men vi noterar ändå dessa upprepningar.

I övrigt finns det stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta diskussionerna.

Anf. 97 JOHNNY SKALIN (SD):

Vi hade också en avvikande mening i finansutskottet som vi vill följa upp.

Anf. 98 ORDFÖRANDEN:

Då har vi tre avvikande meningar – från Sverigedemokraterna, Vänsterpartiet och Socialdemokraterna. Men det finns alltså stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna.

Vi tackar statsrådet med medarbetare för i dag.

Anf. 99 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar Ewa Björling med medarbetare välkomna till EU-nämnden för dagens överläggningar.

Det finns inga A-punkter. Det finns tre återrapporter. Vill statsrådet säga någonting med anledning av dem, eller ska vi gå direkt på frågorna?

Anf. 100 Statsrådet EWA BJÖRLING (M):

Herr ordförande! Jag har ganska många punkter som jag ska trötta er med i dag. Därför får ni bestämma om jag ska berätta om återrapporterna.

Anf. 101 BÖRJE VESTLUND (S):

När det gäller Europa 2020-strategin undrar jag om statsrådet gjorde något inlägg i den diskussionen. Det står ganska väl redovisat vad andra medlemsstater har sagt men ingenting om vad Sverige har sagt. Det verkar konstigt med tanke på hur rapporten är utformad.

Anf. 102 Statsrådet EWA BJÖRLING (M):

Jag kan läsa upp på engelska vad jag sade i KKR.

Anf. 103 ORDFÖRANDEN:

Det framförs önskemål om att detta ska vara på svenska. Vi kanske kan göra en kompromiss och att statsrådet gör en kort sammanfattning av innehållet i denna punkt.

Anf. 104 Statsrådet EWA BJÖRLING (M):

Då blir det inte exakt vad jag sade. Men jag sade ungefär följande:

Presidiet har preparerat ett mycket bra non-paper med ett antal tillväxtåtgärder som vi ska fokusera på. Den svenska regeringen kan hålla med om dessa prioriteringar eftersom det är begränsade marginaler som är möjliga för att stimulera budgeten ytterligare för olika medlemsstater för att göra inre marknaden mer effektiv och för att stärka den med huvudsakliga verktyg för tillväxt och jobbskapande.

Då sade vi att de viktigaste områdena var att etablera en digital inre marknad och fokusera på det och framför allt att färdigställa den inre marknaden när det gäller tjänstedirektivet och se till att alla verkligen har implementerat det och dessutom att slutföra EU-patentet.

Den årliga tillväxtöversikten var lite kortfattad när det handlade om betydelsen för innovation och potentialen för tillväxt i innovationslösningar där man bidrar till en grönare ekonomi och en mer resurseffektiv ekonomi. Men vi var ändå glada över att man hade poängterat detta i sitt non-paper om grön ekonomi.

Anf. 105 ORDFÖRANDEN:

Då går vi till punkt 7 som handlar om den digitala inre marknaden. Det är en beslutspunkt.

Anf. 106 Statsrådet EWA BJÖRLING (M):

Herr ordförande! Vid KKR den 30 maj kommer jag att delta vid följande dagordningspunkter: rådsslutsatser om den digitala inre marknaden och styrning av inre marknaden, lunchdiskussion om inre marknadsakten och dess uppföljning och diskussion om yrkeskvalifikationsdirektivet samt patentfrågan.

Jag kommer att informera om rådsslutsatserna, lunchdiskussionen om inre marknadsakten och om den punkt under Övriga frågor som handlar om information från Litauen om pågående like-minded-arbete samt patentfrågan.

Regeringen välkomnar utkastet till rådsslutsatser och anser att det i huvudsak ligger väl i linje med svenska ståndpunkter. Styrningsfrågorna och den digitala inre marknaden står högt upp på den politiska dagordningen och diskuteras i många forum. Det är två viktiga områden som har stor potential, att stärka tillväxten och öka sysselsättningen, särskilt i ljuset av krisen.

När det gäller styrningsfrågorna har kommissionen för första gången presenterat en rapport om styrning av inre marknaden. Den rapporten inkluderar den information som vanligtvis presenteras i den så kallade resultattavlan för inre marknaden där statistik för genomförande finns med.

I årets rapport har därutöver information om flera inre-marknadsverktyg inkluderats. Sverige faller väl ut. Kommissionen uppmärksammar särskilt att vi har minskat vårt genomförandeunderskott och samtidigt har väl fungerande inre marknadsverktyg.

Vi har välkomnat förslag om att kommissionen årligen ska presentera styrningsrapporter med breddad ansats.

Kommissionen arbetar nu på ett meddelande om styrningsfrågorna som väntas antas den 6 juni och som sedan ska diskuteras på Europeiska rådet i slutet av samma månad. Vid förhandlingar av slutsatserna har vi särskilt tryckt på att stärkt styrning och en väl fungerande inre marknad är en viktig del för Europa när det gäller att ta sig ur den ekonomiska krisen.

För att förbättra styrningen och garantera förtroendet för den inre marknaden är det avgörande att gemensamt beslutade rättsakter och åtgärder genomförs och tillämpas nationellt.

Vi föreslog även ett tillägg om regelförenkling och dess vikt vid genomförande av gemensam lagstiftning.

Den digitala inre marknaden och hur man kan öka utbud och efterfrågan för gränsöverskridande e-handel var temat för det informella KKR som hölls i Köpenhamn den 2–3 februari. Slutsatserna där är delvis ett resultat av den diskussionen.

Kommissionens meddelande om e-handel som presenterades den 11 januari utgjorde i sin tur grund för diskussionen i Köpenhamn. Vid förhandling av de slutsatserna har vi särskilt tryckt på den digitala inre marknadens stora potential för stärkt tillväxt. I det arbetet är det viktigt att fokusera på åtgärder som skapar jobb och på lång sikt stärker Europas konkurrenskraft och tillväxt.

Vi fick bland annat med ett tillägg som betonar att lagstiftning måste vara teknikneutral och att regelverken inte snedvrider konkurrensen genom att diskriminera mot handel online och nya affärsmodeller.

Anf. 107 BÖRJE VESTLUND (S):

Jag vill bara säga att det här naturligtvis är en välkommen del i hur vi ska förverkliga den inre marknaden. Det är bra att man tar bort så många hinder som möjligt. Det finns många saker att välkomna här, inte minst detta att man hittar möjligheter att kunna betala och leverera när det gäller e-handel och att den gränsöverskridande e-handeln kan öka.

Vi yrkar alltså bifall till regeringens ståndpunkt.

Anf. 108 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! Sverigedemokraterna anser inte att medlemsstaterna ytterligare ska skuldbeläggas eller mätas när det gäller införande av direktiv. Vi tycker dessutom att Solvit påminner om ett rent angiveri, och det tycker vi är olämpligt.

Avseende den digitala marknaden invänder vi mot det fokus som ligger på att tillse att även de yttre randområdena får tillgång till höghastighetsinternet. Det tycker vi att Frankrike, Spanien och liknande länder i så fall kan bekosta själva.

Mot den bakgrunden anmäler vi avvikande mening.

Anf. 109 ORDFÖRANDEN:

Jag går till sammanfattningen. Det finns stöd för regeringens position under punkt 7 men med avvikande mening från Sverigedemokraterna som inte anser att man från EU:s sida ska mäta medlemsländernas agerande.

Därmed finns alltså stöd för regeringens position.

Vi går vidare till punkt 9 om enhetlig patentdomstol.

Anf. 110 Statsrådet EWA BJÖRLING (M):

Herr ordförande! Det känns som om jag har suttit här många gånger och talat om den här punkten. Det finns nu endast en utestående fråga kvar i patentpaketet. Det handlar om placeringen av domstolens centrala avdelning i första instans. Övriga frågor löstes vid konkurrenskraftsrådet i december, och nu blockeras den här utestående frågan av Frankrike, Tyskland och Storbritannien som alla kandiderar om sätet.

Under våren har frågan diskuterats bilateralt mellan dessa länder, kommissionen och ordförandeskapet. Europeiska rådet har i sina slutsatser från januari och mars förklarat att en överenskommelse om placeringen bör lösas senast vid halvårsskiftet, det vill säga den 30 juni. Det är bråttom.

Någon lösning finns ännu inte, men ordförandeskapet och kommissionen har en förhoppning om att frågan ska kunna lösas vid konkurrenskraftsrådet den 30 maj. Om det inte är möjligt att lösa frågan då kan vi förvänta oss att den kommer upp i Europeiska rådet i juni.

Det är viktigt att lösa frågan snabbt så att inte övriga delar i överenskommelsen vittrar sönder. Sverige stöder därför ordförandeskapets ambition att nå en överenskommelse i maj juni, om möjligt redan vid KKR. Lyckas vi med det ser kommissionen framför sig att systemet skulle kunna träda i kraft under våren 2014.

Det bygger naturligtvis på en del osäkra faktorer men ger ändå en god fingervisning om vilket tidsperspektiv vi talar om.

Anf. 111 ORDFÖRANDEN:

Nu har vi haft den här frågan många gånger, och det finns ingen anledning att begära ordet, ser jag.

Jag sammanfattar att det finns stöd för regeringens position under punkt 9.

Vi går till nästa punkt som är 13 b, en övrig fråga. Vill statsrådet säga någonting om detta, ett möte i Vilnius?

Anf. 112 Statsrådet EWA BJÖRLING (M):

Herr ordförande! Litauens ekonomiminister förväntas under den här punkten presentera en övergripande inriktning som ett antal likasinnade länder vill se för nästa etapp av SMA, inre marknadsakten, alltså en SMA II, som kommissionen förväntas presentera i början av oktober.

Sverige och ett tiotal andra medlemsländer som delar synen på behovet av tillväxtfrämjande strukturåtgärder på inre marknadsområdet stöder det initiativet. Vi har i kretsen av likasinnade länder träffats på ministernivå vid tre tillfällen under det senaste året. Det första mötet ägde rum i London i juli, det andra i Stockholm i november, när jag själv stod värd, och det senaste mötet ägde rum i Vilnius i april.

Det här handlar framför allt om att vi vill se konkreta åtgärder som syftar till att stärka tillväxten och öka konkurrenskraften i Europa på områden som vi ser har särskilt hög tillväxtpotential. Det gäller i synnerhet tjänstehandel och utveckling av en digital inre marknad.

Anf. 113 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

Då går vi över till frågan om lunchdiskussionen.

Anf. 114 Statsrådet EWA BJÖRLING (M):

Herr ordförande! Under lunchen planerar det danska ordförandeskapet en diskussion om såväl nuvarande inre marknadsakten, SMA, som de kommande förslagen i nästa etapp av inre marknadsakten, SMA II. Som jag sade avser kommissionen presentera de nya förslagen i oktober.

Det är två frågor för diskussionen som har formulerats. För det första: Vilka tre huvudsakliga utmaningar står Europa inför när det handlar om att skapa tillväxt? För det andra: Vilka konkreta förslag tycker medlemsstaterna borde inkluderas i SMA II?

Jag vill betona att detta inte är någon beslutspunkt, och den står heller inte upptagen på agendan. Men jag tycker ändå att det är viktigt att ta tillfället i akt att informera nämnden i frågan på samma sätt som min statssekreterare gjorde i näringsutskottet i tisdags, även om vi då inte hade fått de konkreta frågeställningarna.

Vad gäller den första frågan kommer jag att understryka att vi som inre marknadsministrar har politiskt ansvar för att en gemensamt beslutad inre marknadslagstiftning verkligen genomförs och tillämpas på ett korrekt sätt. Här har KKR en mycket viktig roll som knutpunkt för att driva på tillväxtarbetet, och det är också någonting som Europeiska rådet har lyft fram i sina slutsatser under det senaste året.

Jag kommer också att lyfta fram behovet av strukturreformer och avregleringar som skapar tillväxt och nya jobb utan att vi ska behöva tillföra mer medel till EU-budgeten eller driva på de förödande skuld- och lånespiralerna i Europa.

Vad gäller de utmaningar vi står inför för att skapa tillväxt vill jag också lyfta fram nödvändigheten av att vi bibehåller och stärker den öppna handelspolitiken gentemot tredjeland. Våra företag är beroende av import för att kunna producera och exportera, och vi måste värna konsumenternas intressen vad gäller priser och utbud.

När det kommer till den andra frågan om inre marknadsakten vill jag poängtera vikten av att de förhandlingar som nu pågår inom ramen för den första inre marknadsakten, det vill

säga de tolv nyckelåtgärderna, intensifieras och avslutas enligt tidtabell senast i december.

2011/12:36
25 maj

Vad gäller SMA II kommer vi att betona att kommissionen i sitt förslag måste prioritera starkt tillväxtfrämjande åtgärder och strukturreformer. Det gäller bland annat på tjänsteområdet där vi behöver avreglera och öppna fler områden för konkurrens.

Vi har i ett särskilt inspel, som ni även fått del av, till kommissionen redogjort för våra prioriteringar på tjänsteområdet. Vi vill även prioritera det digitala området där vi måste stimulera utvecklingen av en digital inre marknad, till exempel genom att underlätta för gränsöverskridande e-handel.

Att jag även fortsatt envist kommer att hävda betydelsen av en öppen handelspolitik gentemot tredjeland och motarbeta alla former av protektionism är, som jag redan har redogjort för, en självklarhet.

Jag ska också säga, för er information, att vi nu lägger sista handen vid ytterligare ett inspel till kommissionen vad gäller vilka åtgärder vi från svensk sida vill se i SMA II. Det kommer att skickas till nämnden så snart gemensamberedningen är avslutad i början av nästa vecka.

Anf. 115 MARIE GRANLUND (S):

Jag beklagar att det inte finns någon formulerad svensk ståndpunkt. Jag vet att det har förts fram till departementet och statsrådet att vi hade önskat en svensk ståndpunkt, för det är väldigt svårt att ta ställning till det som sägs här muntligt. Vad handlar det om för tjänsteområden? Vad är det som ska avregleras? Vad är det som ska liberaliseras? Det väcker många frågor, och det hade varit väldigt bra att ha något underlag.

Jag skulle också vilja höra vad det är för papper som har skickats in till kommissionen. Har det passerat någon politisk instans?

Sedan skulle jag vilja höra vad detta papper, *Contributing to the Growth Agenda – Swedish Priorities in the Services Sector*, har för status. Det är tydligen några svenska prioriteringar av vad man vill göra för någonting. Jag vill först och främst veta vad detta papper har för status.

Anf. 116 Statsrådet EWA BJÖRLING (M):

Herr ordförande! Statusen på papperet är att det är ett non-paper. Som jag sade tydligt i början handlar det inte om att fatta några beslut, utan det är ordförandeskapet som har skickat ut två frågor och medlemsstaterna ska komma med förslag. Det är absolut ingen beslutspunkt.

Vi har spelat in ett antal idéer till kommissionen, och det inspelet grundar sig på de tankar som förts fram till exempel vid hearingar som jag har haft med tjänsteföretag, klagomål från svenska näringslivsorganisationer och synpunkter som har kommit fram vid ömsesidiga utvärderingar som har gjorts på EU-nivå.

Jag kan säga att för det första prioriterar regeringen att tjänstedirektivet genomförs och tillämpas korrekt, vilket ännu inte är fallet i alla EU-länder.

För det andra är det viktigt att undanröja onödiga regleringar av yrken, till exempel arkitekter och ingenjörer, som begränsar möjligheterna för många yrkesgrupper att verka i andra länder.

För det tredje handlar det om att få bort icke tillåtna så kallade ekonomiska behovstester vid etablering inom detaljhandeln och avreglera föråldrade bestämmelser om öppettider i flera medlemsländer.

För det fjärde vill jag understryka att det *inte* är regeringens avsikt att öppna tjänstedirektivet. Vi vill däremot undersöka möjligheten att öppna de europeiska marknaderna för olika former av vård-, omsorgs- och förskoleverksamhet för att öka svenska företags exportmöjligheter och bland annat underlätta för kvinnors deltagande på arbetsmarknaden.

Vi vill också att kommissionen överväger om det svenska valfrihetssystemet enligt lagen om valfrihet kan användas och fungera som modell för andra EU-länder och att kommissionen kartlägger de hinder som finns för företags etablering av förskoleverksamhet inom EU.

Det var inom tjänsteområdet.

Anf. 117 MARIE GRANLUND (S):

Alla andra lyckas prestera svenska ståndpunkter som vi har att ta ställning till, så det är märkligt att inte statsrådet kan göra det.

Hur som helst vet jag fortfarande inte riktigt vad det här papperet har för status, och då kanske man inte kan yrka av-

slag på det. Jag gör det i alla fall, för det var länge sedan jag såg ett så dåligt och undermåligt papper. Att gå till kommissionen och föreslå att den här typen av åtgärder skulle öka tillväxten i Europa tycker jag är genant för Sverige!

2011/12:36
25 maj

Anf. 118 BÖRJE VESTLUND (S):

Jag håller naturligtvis med Marie Granlund.

Jag tar ett exempel: När man öppnade järnvägsmarknaden var man ju tvungen att reglera järnvägsmarknaden på europeisk nivå. Öppnar man för den här typen av tjänster måste vi ta de områden som vi faktiskt är ganska överens om inte ska vara en europeisk fråga. Sjukvården är inte en europeisk fråga, för att ta det exemplet, och öppnar man det för handel måste man också reglera sjukvården på europeisk nivå. Vill man ta in ytterligare områden krävs dessutom en fördragsändring, för det är konsekvensen av det här.

Det här är som sagt ett dåligt papper. Det är svårt att ta ställning till det, och jag tror inte att regeringen har funderat över hela konsekvensen av det. Sedan kan vi ha olika uppfattningar i sak, men jag vill påpeka att man måste titta på hela konsekvensen innan man lägger fram ett sådant förslag.

Anf. 119 JENS HOLM (V):

Jag kan ansluta mig till tidigare talare. Jag visste inte att regeringen drev en så otroligt långtgående linje vad gällde avregleringar och liberaliseringar av det som i många länder är monopol eller drivs offentligt på olika sätt. Jag vill också invända mot det här i form och innehåll. Vad gäller innehållet är det en dålig avregleringspolitik. Vad gäller formen handlar det om att Sverige inte borde driva att EU ska lägga sig i hur man utformar sin barnomsorg, skola, sjukvård och så vidare.

Anf. 120 ORDFÖRANDEN:

Jag ska säga något om formfrågan.

Även ett non-paper ska förankras i EU-nämnden. Det finns ett klassiskt fall som gick till konstitutionsutskottet.

Jag kommer att sammanfatta detta som en diskussion. Genom detta non-paper binder statsrådet Sverige vid en viss inriktning av politiken. Sverige binds upp när statsrådet skickar in ett non-paper på det sättet. Frågan har tidigare varit uppe i konstitutionsutskottet. En välkänd socialdemokratisk statsminister skickade in ett sådant papper en gång,

och det blev klart i konstitutionsutskottet att det är ett ställningstagande från Sveriges sida.

Jag kommer att sammanfatta huruvida det finns stöd eller inte finns stöd för regeringens här redovisade upplägg inför de fortsatta förhandlingarna.

Anf. 121 EVA-LENA JANSSON (S):

Ordförande! Tack för sammanfattningen!

Jag har också en formfråga. Statsrådet är väl enligt riksdagsordningen skyldig att ha ett samråd inför utskicket av papperet?

Anf. 122 ORDFÖRANDEN:

Det är den frågan vi håller på med.

Anf. 123 EVA-LENA JANSSON (S):

I fackutskottet?

Anf. 124 ORDFÖRANDEN:

Frågan har varit i näringsutskottet. Det är inte något problem. Vi ska nog klara hem detta, statsrådet.

Vill statsrådet svara på de invändningar som har gjorts här i sakfrågan? Vi har lite olika uppfattningar.

Anf. 125 Statsrådet EWA BJÖRLING (M):

Herr ordförande! Jag var tydlig med att säga att vi *inte* ska öppna tjänstedirektivet. Jag hoppas att alla hörde det. Det handlar om att kartlägga de hinder som finns i dag.

Anf. 126 BÖRJE VESTLUND (S):

Jag ska bara säga några ord om näringsutskottet. Det var en summarisk muntlig redovisning. Det var nog svårt att ta ställning för eller emot vid det tillfället. Redovisningen var så summarisk att jag flaggade för en avvikande mening. Men vi har nu avgivit en avvikande mening här.

Anf. 127 ORDFÖRANDEN:

Då sammanfattar jag enligt följande. Det finns stöd för regeringens här redovisade upplägg inför de fortsatta diskussionerna under lunchdiskussionen och vad gäller papperet, *Contributing to the Growth Agenda – Swedish Priorities in the Services Sector*. Men Vänsterpartiet och Socialdemokraterna ställer sig inte bakom dokumentet.

Anf. 128 ORDFÖRANDEN:

Vi återgår till förhandlingarna och går in på handelspolitiken. Finns det något att säga om återrapporten från mötet den 16 mars?

Anf. 129 Statsrådet EWA BJÖRLING (M):

Herr ordförande! Den 16 mars godkändes samtliga A-punkter av rådet utan kommentarer. Många punkter var uppsatta på dagordningen, och jag ska därför bara kortfattat beskriva vad som sades.

Den första punkten rörde investeringsförordningen, och den tas också upp vid kommande råd. Då hade kommissionen fört konsultationer med partigrupperna och planerade att ta fram ett nytt kompromissförslag. Jag återkommer senare till det.

GSP, EU:s generella preferenssystem för utvecklingsländer, är en annan av punkterna som återkommer på maj månads agenda. Under förra mötet kunde unionens handelsministrar enas om ordförandens kompromissförslag. Vidare gav man ordföranden mandat till att inleda förhandlingar med Europaparlamentet om den gemensamma slutversionen av förordningstexten.

Under förra mötet framhöll vi från svensk sida vikten av GSP och påpekade att det var ett betydelsefullt instrument för att skapa tillväxt genom handel i utvecklingsländer.

Under tredje dagordningspunkten kunde vi i rådet ge ett politiskt godkännande för underskrift och provisorisk tillämpning av frihandelsavtalet med Colombia och Peru. Den punkten kommer nu upp som en A-punkt på mötet i maj.

Vidare diskuterades förhandlingarna om ett frihandelsavtal med Singapore. Det var en förhandling som vid det tillfället hade pågått i två år. Där kunde vi konstatera att förhandlingarna befann sig i slutfasen. De frågor som vid tillfället ännu inte var avslutade rörde ursprungsregler, geogra-

fiska ursprungsbeteckningar, icke-tariffära handelshinder och tjänster i relation till bankväsendet.

Kommissionens arbete och tillvägagångssätt för att få till stånd ett frihandelsavtal erhöll ett brett stöd från medlemsstaterna, och flera betonade också vikten av att skapa ett ambitiöst avtal eftersom det kan ligga till grund för framtida frihandelsförhandlingar i Asien.

Sista frågan på den ordinarie dagordningen var meddelandet om handel, tillväxt och utveckling. Meddelandet var ett politiskt viktigt ställningstagande eftersom det är det första på sitt område sedan Lissabonfördraget. Här kunde vi glädjande nog godkänna rådets slutsatser, och ingen diskussion fördes under mötet.

Tre frågor var uppe under rubriken Övriga frågor. Det var relationerna mellan EU och USA, ACTA och ryska importbegränsningar. Av dessa tre frågor kommer handelsrelationerna med USA att diskuteras vidare under det kommande mötet. Arbetet i högnivågruppen för sysselsättning och tillväxt sammanfattades av kommissionen som mycket positivt. Samtliga medlemsstater som uttalade sig under rådsmötet stödde arbetet för att nå en ökad ekonomisk integration mellan EU och USA.

Vad gäller ACTA meddelade kommissionen att man har skickat avtalet till EU-domstolen. Från svensk sida stödde vi granskningen som har till syfte att bekräfta avtalets förenlighet med EU-fördraget och att undersöka att det inte strider mot EU:s grundläggande fri- och rättigheter.

De Gucht tydliggjorde att om inte Europaparlamentet godkände ACTA eller medlemsstaterna inte ratificerade skulle det sätta stopp för hela EU:s deltagande.

Det ryska importförbudet gällande vissa kategorier av levande djur var också uppförd på agendan av ett medlemsland. Man ansåg från kommissionens sida att åtgärderna var oförenliga med internationella regler. Men eftersom Ryssland ännu inte är medlem i WTO kunde frågan lösas bara bilateralt.

Under lunchen fick vi möjlighet att tala om två bilaterala handelsrelationer samt om handel och grön tillväxt. Samtliga de punkterna berörs även vid det kommande mötet.

Först informerade kommissionen om den pågående förstudien med Japan inför eventuella frihandelsförhandlingar och sedan om pågående frihandelsförhandlingar med Indien.

Vidare betonade kommissionen sin syn på området handel och grön tillväxt. Man betonade under presentationen att de bilaterala FTA-förhandlingarna var ett möjligt område för att nå framsteg eftersom det hade konstaterats att det var svårt multi- och plurilateralt.

2011/12:36

25 maj

Anf. 130 JENS HOLM (V):

Jag har en fråga om Indien, men Indien kommer upp senare på dagordningen som en övrig punkt. Jag väntar till dess.

Två medlemsländer har sagt att de inte tänker ratificera ACTA. Det innebär, precis som ministern sade, att ACTA inte går igenom på EU-nivå. Kan statsrådet utveckla det lite grann? Jag skulle vilja veta vilka de två länderna är.

Anf. 131 Statsrådet EWA BJÖRLING (M):

Herr ordförande! Jag har just nu inte någon uppgift om vilka två länder det är. Vi ber att få återkomma.

Nu pågår en granskning som ska bekräfta om avtalet är förenligt med EU-fördraget, att det inte strider mot EU:s grundläggande fri- och rättigheter. Det är där vi befinner oss just nu. Sedan återstår i framtiden att se om de två medlemsländerna tänker ändra sin ståndpunkt och ratificera. Just nu pågår granskningen.

Anf. 132 ORDFÖRANDEN:

Har frågan inte varit uppe i Europaparlamentet?

Anf. 133 Statsrådet EWA BJÖRLING (M):

Frågan ska skickas till EU-domstolen.

Anf. 134 ORDFÖRANDEN:

Okej. Då fattar jag.

Det finns inga fler frågor på återrapporten. Vi lägger den till handlingarna.

Vi går över till punkt 3. Det är två informationspunkter, GSP och investeringsförordningen. Ska vi ta dem var för sig?

Anf. 135 Statsrådet EWA BJÖRLING (M):

Herr ordförande! Vi tar GSP först.

Ordföranden förväntas informera om utfallet av förhandlingen med Europaparlamentet om förordningen om GSP. På

kvällen tisdagen den 22 maj hölls en trilog, och parterna nådde fram till en kompromiss om GSP-förordningen. Under processen har regeringen understrukt att det är angeläget att förhandlingarna med Europaparlamentet går framåt och att en ny GSP-förordning kommer på plats. I en trilog med Europaparlamentet måste man ändå alltid vara beredd på kompromisser, även i detta fall.

Jag är glad över att slutkompromissen innehåller tullåttnader för fler produkter än i det nuvarande systemet. Det är något som handelsministrarna enades om i mars i år. Det är mycket bra att företag och myndigheter kommer att få information om förslaget i god tid innan det träder i kraft den 1 januari 2014.

Anf. 136 JOHNNY SKALIN (SD):

Innebär det att man kommer att utöka GSP? Varför utökar man inte GSP-plus i så fall? Det måste finnas en distinktion mellan GSP och GSP-plus.

Anf. 137 Statsrådet EWA BJÖRLING (M):

Jag lämnar ordet vidare till kanslirådet Louise Bergholm, så kan hon utveckla mer i detalj GSP och GSP-plus. Hon kanske kan säga lite grann om bakgrunden. Från början handlade det här om lättnader gentemot Pakistan. Sverige uttalade tydligt att det skulle underlättas för Pakistan.

Anf. 138 Kanslirådet LOUISE BERGHOLM:

GSP-systemet består av tre delar. Det är bas-GSP, GSP-plus och det vi kallar Everything but Arms för de minst utvecklade länderna. Vi har fått en viss utökad produktäckning i GSP. Det rör framför allt vissa typer av råvaror och insatsvaror för europeisk industri.

När det gäller GSP-plus har man gjort en förändring i det så kallade tröskelvärdet, det vill säga hur stor import som får komma till EU från ett enskilt land för att de ska kunna ta del av systemet. Det gör att bland annat Pakistan kommer att kunna ansöka om medlemskap. Det är alltså en viktig punkt, som handelsministern just sade. Sedan har man gjort några smärre justeringar när det gäller vilka förordningar som ingår där.

Det är givetvis en balans när man utökar bas-GSP att se hur det påverkar GSP-plus och även de minst utvecklade länderna. Det har varit ett av de kriterier man har tittat på i

rådet när vi har diskuterat vilka ytterligare produkter som skulle läggas till i GSP-förordningen jämfört med det nu gällande systemet.

2011/12:36
25 maj

Anf. 139 JOHNNY SKALIN (SD):

Jag är lite tveksam till att utöka GSP, men eftersom det är en informationspunkt är det väl inte mycket att säga om det.

Jag undrar dock hur det blir med kontrollen av dessa länder. Om man till exempel begränsar Kina, vad finns det som säger att Kina inte exporterar till Pakistan, som exporterar till Europa?

Anf. 140 Kanslirådet LOUISE BERGHOLM:

Vid all import behöver man vid tullklareringen uppvisa intyg på var varan är producerad, och det finns särskilda regler för när man kan åtnjuta den här förmånen. Det kallas ursprungsregler, och det finns särskilda sådana för GSP-systemet just för att det ska kunna säkerställas att det är ett visst extra värde som har lagts på i det land som ska ses som ursprungslandet.

Anf. 141 ORDFÖRANDEN:

Ska vi då gå över till investeringsförordningen?

Anf. 142 Statsrådet EWA BJÖRLING (M):

Det är ett pågående lagstiftningsärende som korrekt heter Förordning om upprättande av övergångsordning för bilaterala investeringsavtal mellan medlemsstaterna och tredjeländer.

Ordföranden kommer att lämna information om pågående lagstiftningsärenden under de övriga frågorna, och detta är ett av dessa. Det behandlades också vid FAC i mars, och sedan dess har förhandlingar mellan rådet och Europaparlamentet fortsatt. Kommissionen har tagit fram ett kompromissförslag som rådet har accepterat. Nästa möte mellan institutionerna äger rum den 29 maj, och vår förhoppning är att även Europaparlamentet ska kunna stödja kompromissförslaget vid det tillfället och att en överenskommelse därmed kommer att uppnås.

Sverige skulle välkomna en överenskommelse som ger såväl svenska som andra europeiska investerare ökad juridisk säkerhet.

Anf. 143 JENS HOLM (V):

Jag skulle vilja göra ett medskick till ministern. Det är nämligen inte okomplicerat att garantera investerarnas investeringar.

Det finns exempel på europeiska företag som har köpt upp mark i ett fattigt land och att man i det landet har en konstitution som säger att småbrukare ska ha rätt att bruka marken om den inte används. Det handlar alltså om att småbrukares rätt till brödföda kommer i konflikt med europeiska jordspekulanter. Då har man med stöd av investeringsavtalet – i detta fall var det ett tyskt investeringsavtal – kunnat hänvisa till det, och småbrukarna blir avhysta från marken.

Jag tycker att den svenska linjen borde vara att stå upp för vissa grundläggande rättigheter, som till exempel rätten till mat. Det får inte underordnas ett investeringsavtal. Som jag tolkar det går man nu när EU tar över de nationella investeringsavtalen snarare längre. Man stärker alltså investerarnas rättigheter ytterligare på bekostnad av, som jag ser det, jordlösas och småbönders rättigheter. Det ser jag som väldigt problematiskt.

Anf. 144 Statsrådet EWA BJÖRLING (M):

Det var ett medskick från Jens Holm, så jag vet inte om jag egentligen ska kommentera det så mycket i detalj. Jag ber dock att få lämna ordet till departementssekreterare Josefine Holmquist, ifall hon vill kommentera detta ytterligare i detalj. Jag ser det inte som att man går så väldigt mycket längre än tidigare.

Anf. 145 Departementssekreterare JOSEFINE HOLMQUIST:

Avtalen är internationellt juridiskt gällande, och förordningen säkerställer bara deras rättsliga status inom EU. På så sätt förändrar alltså förordningen ingenting i sak. Sedan kan vi förstås ta med oss era synpunkter när det blir aktuellt att titta på EU-avtal, till exempel.

Anf. 146 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under punkt 3.

Vi går vidare till punkt 5, Handel och grön tillväxt. Det är en diskussionspunkt.

Herr ordförande! Den här frågan diskuterades senast som lunchpunkt den 16 mars på FAC. Diskussionen förväntas fokusera på hur EU kan driva frågan om liberalisering av miljövaror framåt. Sverige har starka intressen på området och har också, liksom många andra länder, helst velat se en multilateral lösning för liberalisering på miljöområdet. Givet att frågan är prioriterad är regeringen öppen även för andra lösningar som kan föra frågan framåt.

Det dokument kommissionen har presenterat innehåller inga nya, konkreta förslag till hur EU ska agera, men det är ändå positivt att frågan ligger på bordet och att kommissionen redogör för hur man arbetar på området. Det danska ordförandeskapet kommer att föreslå att kommissionen tar fram ett meddelande om handel och grön tillväxt. Sverige anser snarare att frågan återigen bör behandlas av ministrarna under hösten 2012 med ett mer konkret diskussionsunderlag från kommissionen. Det måste inte nödvändigtvis vara i form av ett meddelande.

Kommissionen bör under tiden fortsätta att driva frågan framåt genom att använda alla de förhandlingsalternativ som ligger på bordet.

Anf. 148 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade upplägg inför de fortsatta diskussionerna.

Vi går vidare till punkt 6, EU–Japan. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 149 Statsrådet EWA BJÖRLING (M):

Herr ordförande! Rådet förväntas utvärdera det aktuella läget i arbetet med den gemensamma förstudien, en så kallad scoping exercise, som undersöker förutsättningarna och ambitionsnivån för eventuella förhandlingar om frihandels- respektive ramavtal med Japan.

Diskussionen kommer framför allt att handla om huruvida rådet anser att Japan har gjort tillräckligt för att tillmötesgå EU:s krav inför förhandlingarna. Fortfarande finns några utestående områden, speciellt offentlig upphandling och geografiska ursprungsbeteckningar. Dessa bör dock enligt Sverige kunna behandlas i de faktiska förhandlingarna.

De medlemsstater som sedan starten har varit negativt inställda kan komma att påpeka att flera för dem viktiga frågor ännu inte är lösta och att de inte är redo att godkänna ett förhandlingsmandat. Sverige anser dock att det nuvarande resultatet är fullgott och att rådet bör förklara sig nöjt och be kommissionen att framlägga ett utkast till förhandlingsmandat för att förhandlingarna ska kunna starta.

Anf. 150 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens position under punkt 6.

Vi går till punkt 7 om EU och USA, handelspolitik.

Anf. 151 Statsrådet EWA BJÖRLING (M):

Herr ordförande! Kommissionen ska lämna en lägesrapportering om samarbetet mellan EU och USA i högnivågruppen för jobb och tillväxt och också redogöra för arbetet framöver.

Sverige har varit pådrivande i arbetet för att få till stånd ett samarbete för att fördjupa de transatlantiska ekonomiska relationerna, och etablerandet av arbetsgruppen är därför mycket positivt. Arbetet i gruppen är intensivt, och parterna arbetar med att utarbeta en interimrapport som ska presenteras nu i juni.

Sverige stöder kommissionens målsättning att sträva efter ett omfattande och ambitiöst FTA med USA, och vår önskan är att gruppens rekommendationer ska lägga grunden för frihandelsförhandlingar mellan EU och USA. Vi har dock en flexibel inställning till hur parterna ska nå dit så länge framsteg görs i förhandlingarna. Vår uppfattning är att inga områden ska uteslutas från förhandling.

Anf. 152 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna i denna fråga om frihandel mellan EU och USA.

Vi går till punkt 8 om EU och Kanada.

Anf. 153 Statsrådet EWA BJÖRLING (M):

Herr ordförande! Även här kommer kommissionen att ge en lägesrapportering och också vilja diskutera några av de återstående frågorna. Hittills har förhandlingarna gått bra, men några lite besvärligare frågor som exempelvis ur-

sprungsregler i offentlig upphandling och immaterialrätt är inte helt lösta ännu. Kommissionen söker medlemsstaternas stöd för det fortsatta förhandlingsarbetet.

För vår del är de här områdena viktiga. Målsättningen var att förhandlingarna skulle ha slutförts vid halvårsskiftet, men så kommer inte att bli fallet. Däremot räknar man med avslut före årets slut.

Anf. 154 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta diskussionerna under punkt 8.

Sedan kommer vi till punkt 9, Handelsns bidrag till tillväxtagendan. Det är en diskussionspunkt. Det ska även upp på Europeiska rådet i juni.

Anf. 155 Statsrådet EWA BJÖRLING (M):

Herr ordförande! Den här diskussionspunkten står på agendan som en förberedelse inför Europeiska rådet i juni.

Inom ramen för de övergripande diskussionerna vid Europeiska rådet om åtgärder för att stärka tillväxten inom EU kommer man bland annat att beröra handelspolitiken. Regeringen välkomnar diskussionen eftersom det är viktigt att Europeiska rådet uppmärksammar det bidrag som handel med omvärlden kan ge när det gäller tillväxt inom EU. Det är i dagens läge särskilt angeläget att lyfta fram vikten av minskade handelshinder och den ekonomiska stimulans dessa åtgärder ger, eftersom det sker utan att skapa ökad påfrestning på redan ansträngda statsbudgetar.

För Sverige liksom för EU har WTO-förhandlingarna fortsatt högsta prioritet, men vår ståndpunkt är att den multilaterala processen också kan kompletteras med väl utformade frihandelsavtal. Särskilt viktiga ur ett tillväxtperspektiv är avtal med stora och växande handelspartner, såsom de pågående förhandlingarna med Indien. Vi hoppas även på en snar lansering av frihandelsförhandlingar med Japan och inom en inte alltför avlägsen framtid också med USA.

Kanada beslutade 2010 att samtliga importtullar på insatsvaror till industrin skulle fasas ut till 2015. Vi tycker att ett liknande initiativ på europeisk basis skulle bidra till att minska kostnaderna för europeisk industri och därmed bidra till dess möjligheter att växa och utvecklas ytterligare. En sådan åtgärd kan vidtas på unilateral basis och bidrar direkt

till mer frihandel och till att vi tillvaratar den globala handelsns möjligheter.

Regeringen vill därför att kommissionen ges i uppdrag att utarbeta förslag på hur tillväxten inom EU kan stöttas genom unilateralt minskade tullar på insatsvaror.

Anf. 156 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta diskussionerna under punkt 9.

Vi går vidare till punkt 10, Övriga frågor. Där har vi frågan om Argentina och Spanien. Jag tror att Tommy Waidelich redan står på talarlistan; han har nämligen ett specialintresse.

Anf. 157 Statsrådet EWA BJÖRLING (M):

Herr ordförande! Frågan har lyfts upp av Spanien sedan Argentina nationaliserade stora delar av det spanskägda oljeföretaget Repsol.

Argentina har den senaste tiden följt ett tydligt mönster av protektionistiska åtgärder, och regeringen stöder EU-kommissionens ansträngningar för att komma till rätta med det här. Svenska företag verksamma i Argentina har drabbats av de argentinska importbegränsningarna. Svenska ambassaden i Buenos Aires gör sitt bästa för att bistå svenska företag gentemot argentinska myndigheter och deltar i EU:s gemensamma ansträngningar för att bemöta åtgärderna.

Vi ser också protektionistiska tendenser i flera länder i regionen. I Bolivia handlar det liksom i Argentina om nationaliseringar, vilket ger skäl att vara uppmärksam på utvecklingen även där.

Anf. 158 TOMMY WAIDELICH (S):

Det är bra att vi har en ambassad i Argentina så att vi kan jobba med frågorna. Det var dock inte därför jag begärde ordet.

Det står i den kommenterade dagordningen att kommissionen har diskuterat motåtgärder med medlemskretsen. Vilka är det, förutom att skjuta upp det gemensamma mötet med samarbetskommittén för EU och Latinamerika?

Anf. 159 Statsrådet EWA BJÖRLING (M):

Jag ska be att få lämna ordet till departementsrådet Maria Lundqvist. Hon kan berätta lite mer detaljer om Argentina.

Anf. 160 Departementsrådet MARIA LUNDQVIST:

Den 16 april tog man beslutet om nationaliseringen, och dagen efter gjorde Catherine Ashton ett uttalande i Europaparlamentet där hon då mycket riktigt informerade om beslutet om att skjuta upp blandkommittén mellan EU och Argentina. Några dagar därefter skickade handelskommissionären Karel De Gucht ett brev till den argentinske utrikesministern där han var mycket bekymrad över det som hade skett. Han hoppades att man skulle kunna finna en lösning och menade att frågan antagligen inte stämde överens med WTO:s regler.

Karel De Gucht påminde också om att det inte stämde överens med andan i EU–Mercosur-förhandlingen där ju Argentina för närvarande är ordförande och där Brasilien kommer att ta över inom kort. Han menade även att det inte stämmer överens med ett medlemskap i G20, vilket ju Argentina har. Dessutom har kommissionens ordförande Barroso gjort uttalanden, och Karel De Gucht har även gjort andra uttalanden.

Det har också förts diskussioner i EU om att man möjligtvis skulle överväga att söka någon tvistlösning, och man tittar på det juridiska just nu.

Anf. 161 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

Vi går vidare till lunchdiskussionen om EU–Indien. Det är en diskussionspunkt om frihandelsavtal.

Anf. 162 Statsrådet EWA BJÖRLING (M):

Herr ordförande! Kommissionen kommer att redogöra för läget i förhandlingarna med Indien. Förhandlingarna har pågått sedan 2007. Regeringen är pådrivande för att stödja ett ambitiöst, omfattande och samtidigt realistiskt frihandelsavtal som är fördelaktigt för både EU och Indien. 95 procent av Indiens icke-jordbruksrelaterade tullar kan potentiellt elimineras genom ett frihandelsavtal mellan EU och Indien. Mer frihandel med Indien är inte bara viktigt för EU:s tillväxt utan också för EU:s strategiska partnerskap med Indien.

Sverige vill verka för att ett frihandelsavtal med Indien sluts under det här året.

Anf. 163 JENS HOLM (V):

Det är några utestående frågor som tas upp här. Bland annat rör det vin och sprit, och det är en ganska seglivad kon-

flikt mellan EU och Indien. Europa är den region i världen som dricker mest alkohol. I Indien har de ganska hårda lagar kring alkohol i olika delstater vad gäller marknadsföring, höga skatter och så vidare.

EU:s linje, som jag har förstått den, är att man attackerar de där lagarna och säger att det ska vara lättare för europeiska sprit- och vintillverkare, och öltillverkare också för den delen, att sälja sina produkter i Indien. Det tycker jag är fel. Jag tycker att vi borde stå upp för folkhälsan i det här avseendet. Vad anser ministern om det?

En annan fråga som är minst lika viktig gäller produktionen av generiska läkemedel. Vi vet att Indien är världens i särklass största producent och står för 80 procent av produktionen.

När jag var i Indien i februari klagade alla, från folk från departementet till Läkare utan gränser och folkrörelseorganisationer, på EU:s hållning där man, lite förenklat, vill stärka immaterialrätten, vilket kan bli på bekostnad av Indiens produktion av generiska läkemedel. Det pågår till exempel just nu en rättstvist mellan Novartis och den indiska staten där Novartis vill ha ett nytt patent på ett läkemedel som redan finns på marknaden och som är generiskt.

Om EU:s linje skulle gå igenom ser jag det som att tillgången till billiga och bra läkemedel inte bara för miljoner människor i Indien utan för hundratals miljoner fattiga människor över hela världen allvarligt skulle äventyras. Det här är alltså en otroligt viktig fråga. Här måste Sverige stå upp för Indiens rätt att kunna fortsätta att producera billiga läkemedel för det stora flertalet.

Anf. 164 Statsrådet EWA BJÖRLING (M):

Herr ordförande! Jag är väldigt väl medveten om diskussionen angående produktion av generiska läkemedel i Indien. Jag har också haft flera möten med Läkare utan gränser för att föra just de här diskussionerna. I det här fallet handlar det om Indien, men det handlar om flera andra länder också – fattiga länder där människor behöver tillgång till billig medicin, inte minst mot hiv.

Regeringen har varit tydlig mot kommissionen med att vi inte vill att något i avtalet ska underminera Indiens möjligheter att vidta åtgärder för att främja folkhälsan, alltså när det gäller alkohol. Detta inbegriper Indiens möjligheter att

fortsatt ta fram billiga läkemedel för egen konsumtion men också för export till fattiga länder. Det här är någonting som jag har uttryckt tidigare till Läkare utan gränser.

2011/12:36
25 maj

Anf. 165 JENS HOLM (V):

Då vill jag fråga ministern: Är regeringen tillfredsställd med EU-positionen avseende alkohol och sprit, immaterialrätt och generiska läkemedel? Som jag ser EU:s position nu kräver man just att Indien måste ändra sina lagar på de här två punkterna.

Anf. 166 Statsrådet EWA BJÖRLING (M):

Herr ordförande! Det är bland annat det som blir intressant att höra. Vad har hänt i förhandlingarna, och hur långt har vi kommit i den här frågan? Det viktiga är också att när man har ett frihandelsavtal får inte respektive lands lagar vara diskriminerande mot utländsk import.

Jag vill återigen påpeka att vi har varit tydliga just när det gäller Indien, folkhälsan och tillgången till billiga läkemedel.

Men vi får som sagt se vad kommissionen redovisar, hur långt man har kommit. Vi har information om att det är några svåra frågor som återstår, så det blir intressant att rapportera när vi har haft mötet.

Anf. 167 JENS HOLM (V):

Nu är det här en diskussionspunkt, men man är i slutfasen av förhandlingarna, så det är nu det är viktigt för Sverige att spela in de här ståndpunkterna. Jag ser ingenting i den svenska ståndpunkten som är till försvar för Indiens produktion av generiska läkemedel och rätten att kunna främja folkhälsan, kanske då på alkoholens bekostnad.

Ifall regeringen inte är beredd att ta in det i den svenska ståndpunkten måste jag anmäla avvikande mening, om man kan göra det på en diskussionspunkt.

Anf. 168 ORDFÖRANDEN:

Det är en diskussionspunkt, och du kan göra det.

Anf. 169 Departementsrådet KAJSA OLOFSGÅRD:

Det finns en standardklausul som brukar medfölja i EU:s frihandelsavtal oavsett om det gäller Indien eller andra länder där man väldigt tydligt gör samma undantag i den bilate-

rala handeln som finns i WTO just för läkemedel med hänvisning till folkhälsan.

Vi har gjort tydligt för kommissionen att vi är väldigt noga med att den ska finnas med. Vi har fått lugnande besked så här långt, och vi kommer naturligtvis att ligga på där.

När det gäller frågan om vin och sprit handlar det om att vi inte vill se en diskriminering av våra spritsorter jämfört med andras spritsorter. Det handlar inte om att påverka den nationella lagstiftningen för hälsan, men tillåter man försäljning av till exempel konjak vill vi inte att svensk vodka ska få en sämre behandling.

Anf. 170 JENS HOLM (V):

Det låter lite bättre, men jag vill vidhålla min avvikande mening och menar att Sverige tydligare måste driva Indiens rätt att producera generiska läkemedel och att man ska ha rätten att vidta åtgärder för folkhälsan visavi alkohol.

Anf. 171 ORDFÖRANDEN:

Det finns stöd för regeringens här redovisade upplägg inför förhandlingarna om EU–Indien, och Jens Holm har på ett tydligt sätt specificerat hur hans och Vänsterpartiets avvikande mening är utformad.

Vi går vidare till punkten om EU–Kina och handelsrelationer. Det brukar vara mer problematiskt.

Anf. 172 Statsrådet EWA BJÖRLING (M):

Herr ordförande! Det här är en lunchdiskussion där regeringen välkomnar att den centrala handelsrelationen mellan EU och Kina finns med på dagordningen.

Kina är en stor utmaning för EU:s handelspolitik, och det finns ett ömsesidigt handelsberoende. Kina är en viktig handelspartner, och den marknaden har fortsatt stor potential för våra företag. Landets tillväxt är stor och samtidigt är situationen när det gäller mänskliga rättigheter bristfällig, vilket framförs regelbundet i såväl EU:s som Sveriges dialog med Kina.

Forskning, grön teknologi och innovation är områden där Kina har uttryckt stort behov av att stärka sin förmåga. Det var tydligt i samband med premiärminister Wens besök nyligen då dessa områden stod i fokus.

Sverige välkomnar beslutet att vid EU–Kina-toppmötet om att stärka samarbetet inom ramen för vetenskap och in-

novation och att utrymmet för en Sino–EU Innovation Dialogue borde undersökas. Den dialog som sedan 2010 förs mellan USA och Kina kunde tjäna som modell. I en sådan dialog kunde frågor om vad som är förutsättningar för ett innovativt samhälle ingå, till exempel yttrandefrihet och immaterialrättsligt skydd.

2011/12:36

25 maj

Anf. 173 JENS HOLM (V):

Vi vidhåller vår avvikande mening från tidigare i EU-nämnden.

Anf. 174 ORDFÖRANDEN:

Jag sammanfattar att det finns stöd för regeringens här redovisade upplägg inför de fortsatta förhandlingarna men att det finns en upprepning av Vänsterpartiets tidigare avgivna avvikande mening.

Därmed är vi klara för i dag, och vi tackar Ewa Björling med medarbetare.

Innehållsförteckning

1 § Konkurrenskraft (industri)	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 2 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C)	1
Anf. 3 BÖRJE VESTLUND (S)	1
Anf. 4 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C)	1
Anf. 5 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 6 BÖRJE VESTLUND (S)	2
Anf. 7 ORDFÖRANDEN	2
Anf. 8 BÖRJE VESTLUND (S)	2
Anf. 9 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C)	2
Anf. 10 ORDFÖRANDEN	2
Anf. 11 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C)	2
Anf. 12 JOHNNY SKALIN (SD)	3
Anf. 13 ORDFÖRANDEN	3
Anf. 14 JOHNNY SKALIN (SD)	3
Anf. 15 JENS HOLM (V)	3
Anf. 16 BÖRJE VESTLUND (S)	3
Anf. 17 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C)	3
Anf. 18 ORDFÖRANDEN	4
Anf. 19 JOHNNY SKALIN (SD)	4
Anf. 20 ORDFÖRANDEN	4
Anf. 21 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C)	4
Anf. 22 BÖRJE VESTLUND (S)	5
Anf. 23 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C)	5
Anf. 24 Departementssekreterare MARIE IVARSSON	5
Anf. 25 ORDFÖRANDEN	6
Anf. 26 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C)	6
Anf. 27 ORDFÖRANDEN	6
Anf. 28 BÖRJE VESTLUND (S)	6
Anf. 29 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C)	6
Anf. 30 ORDFÖRANDEN	7
2 § Allmänna frågor	8
Anf. 31 ORDFÖRANDEN	8
Anf. 32 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	8
Anf. 33 ORDFÖRANDEN	8
Anf. 34 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	9
Anf. 35 MARIE GRANLUND (S)	10
Anf. 36 JOHNNY SKALIN (SD)	11
Anf. 37 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	11
Anf. 38 JENS HOLM (V)	12

Anf. 39	BO BERNHARDSSON (S)	12	2011/12:36
Anf. 40	Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	12	25 maj
Anf. 41	Politiskt sakkunnige JOHAN SANDBERG	13	
Anf. 42	MARIE GRANLUND (S)	13	
Anf. 43	BO BERNHARDSSON (S)	13	
Anf. 44	Politiskt sakkunnige JOHAN SANDBERG	14	
Anf. 45	Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	14	
Anf. 46	ORDFÖRANDEN	14	
Anf. 47	Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	15	
Anf. 48	JOHNNY SKALIN (SD)	15	
Anf. 49	Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	15	
Anf. 50	JOHNNY SKALIN (SD)	15	
Anf. 51	ORDFÖRANDEN	15	
Anf. 52	JOHNNY SKALIN (SD)	15	
Anf. 53	Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	16	
Anf. 54	ORDFÖRANDEN	16	
Anf. 55	Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	16	
Anf. 56	ORDFÖRANDEN	16	
Anf. 57	Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	16	
Anf. 58	JOHNNY SKALIN (SD)	17	
Anf. 59	Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	17	
Anf. 60	ORDFÖRANDEN	17	
3 §	Konkurrenskraft (konsument)	18	
Anf. 61	ORDFÖRANDEN	18	
Anf. 62	Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	18	
Anf. 63	ORDFÖRANDEN	18	
4 §	Konkurrenskraft (forskning)	19	
Anf. 64	ORDFÖRANDEN	19	
Anf. 65	Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP)	19	
Anf. 66	JENS HOLM (V)	20	
Anf. 67	JOHNNY SKALIN (SD)	20	
Anf. 68	Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP)	20	
Anf. 69	ORDFÖRANDEN	20	
Anf. 70	Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP)	21	
Anf. 71	BÖRJE VESTLUND (S)	22	
Anf. 72	JOHNNY SKALIN (SD)	22	
Anf. 73	CAROLINE SZYBER (KD)	22	

Anf. 74	JENS HOLM (V)	22
Anf. 75	Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP)	22
Anf. 76	ORDFÖRANDEN	23
Anf. 77	Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP)	23
Anf. 78	BÖRJE VESTLUND (S)	23
Anf. 79	Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP)	24
Anf. 80	ORDFÖRANDEN	24
Anf. 81	Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP)	24
Anf. 82	ORDFÖRANDEN	25
5 §	Konkurrenskraft (offentlig upphandling)	26
Anf. 83	ORDFÖRANDEN	26
Anf. 84	Statsrådet STEFAN ATTEFALL (KD)	26
Anf. 85	ORDFÖRANDEN	26
Anf. 86	Statsrådet STEFAN ATTEFALL (KD)	26
Anf. 87	JENS HOLM (V)	27
Anf. 88	BO BERNHARDSSON (S)	28
Anf. 89	Statsrådet STEFAN ATTEFALL (KD)	28
Anf. 90	BÖRJE VESTLUND (S)	28
Anf. 91	JENS HOLM (V)	28
Anf. 92	Statsrådet STEFAN ATTEFALL (KD)	28
Anf. 93	BO BERNHARDSSON (S)	29
Anf. 94	Statsrådet STEFAN ATTEFALL (KD)	29
Anf. 95	BO BERNHARDSSON (S)	29
Anf. 96	ORDFÖRANDEN	29
Anf. 97	JOHNNY SKALIN (SD)	29
Anf. 98	ORDFÖRANDEN	30
6 §	Konkurrenskraft (inre marknad)	31
Anf. 99	ORDFÖRANDEN	31
Anf. 100	Statsrådet EWA BJÖRLING (M)	31
Anf. 101	BÖRJE VESTLUND (S)	31
Anf. 102	Statsrådet EWA BJÖRLING (M)	31
Anf. 103	ORDFÖRANDEN	31
Anf. 104	Statsrådet EWA BJÖRLING (M)	31
Anf. 105	ORDFÖRANDEN	32
Anf. 106	Statsrådet EWA BJÖRLING (M)	32
Anf. 107	BÖRJE VESTLUND (S)	33
Anf. 108	JOHNNY SKALIN (SD)	33
Anf. 109	ORDFÖRANDEN	33

Anf. 110	Statsrådet EWA BJÖRLING (M).....	33	2011/12:36
Anf. 111	ORDFÖRANDEN.....	34	25 maj
Anf. 112	Statsrådet EWA BJÖRLING (M).....	34	
Anf. 113	ORDFÖRANDEN.....	34	
Anf. 114	Statsrådet EWA BJÖRLING (M).....	34	
Anf. 115	MARIE GRANLUND (S).....	35	
Anf. 116	Statsrådet EWA BJÖRLING (M).....	36	
Anf. 117	MARIE GRANLUND (S).....	36	
Anf. 118	BÖRJE VESTLUND (S).....	36	
Anf. 119	JENS HOLM (V).....	37	
Anf. 120	ORDFÖRANDEN.....	37	
Anf. 121	EVA-LENA JANSSON (S)	37	
Anf. 122	ORDFÖRANDEN.....	37	
Anf. 123	EVA-LENA JANSSON (S)	37	
Anf. 124	ORDFÖRANDEN.....	37	
Anf. 125	Statsrådet EWA BJÖRLING (M).....	37	
Anf. 126	BÖRJE VESTLUND (S).....	38	
Anf. 127	ORDFÖRANDEN.....	38	
7 §	Utrikes frågor (handel).....	39	
Anf. 128	ORDFÖRANDEN.....	39	
Anf. 129	Statsrådet EWA BJÖRLING (M).....	39	
Anf. 130	JENS HOLM (V).....	40	
Anf. 131	Statsrådet EWA BJÖRLING (M).....	40	
Anf. 132	ORDFÖRANDEN.....	40	
Anf. 133	Statsrådet EWA BJÖRLING (M).....	40	
Anf. 134	ORDFÖRANDEN.....	41	
Anf. 135	Statsrådet EWA BJÖRLING (M).....	41	
Anf. 136	JOHNNY SKALIN (SD).....	41	
Anf. 137	Statsrådet EWA BJÖRLING (M).....	41	
Anf. 138	Kanslirådet LOUISE BERGHOLM.....	41	
Anf. 139	JOHNNY SKALIN (SD).....	42	
Anf. 140	Kanslirådet LOUISE BERGHOLM.....	42	
Anf. 141	ORDFÖRANDEN.....	42	
Anf. 142	Statsrådet EWA BJÖRLING (M).....	42	
Anf. 143	JENS HOLM (V).....	42	
Anf. 144	Statsrådet EWA BJÖRLING (M).....	43	
Anf. 145	Departementssekreterare JOSEFINE HOLMQUIST.....	43	
Anf. 146	ORDFÖRANDEN.....	43	
Anf. 147	Statsrådet EWA BJÖRLING (M).....	43	
Anf. 148	ORDFÖRANDEN.....	43	
Anf. 149	Statsrådet EWA BJÖRLING (M).....	43	

Anf. 150	ORDFÖRANDEN	44
Anf. 151	Statsrådet EWA BJÖRLING (M)	44
Anf. 152	ORDFÖRANDEN	44
Anf. 153	Statsrådet EWA BJÖRLING (M)	44
Anf. 154	ORDFÖRANDEN	44
Anf. 155	Statsrådet EWA BJÖRLING (M)	45
Anf. 156	ORDFÖRANDEN	45
Anf. 157	Statsrådet EWA BJÖRLING (M)	45
Anf. 158	TOMMY WAIDELICH (S).....	46
Anf. 159	Statsrådet EWA BJÖRLING (M)	46
Anf. 160	Departementsrådet MARIA LUNDQVIST	46
Anf. 161	ORDFÖRANDEN	46
Anf. 162	Statsrådet EWA BJÖRLING (M)	46
Anf. 163	JENS HOLM (V)	47
Anf. 164	Statsrådet EWA BJÖRLING (M)	47
Anf. 165	JENS HOLM (V)	47
Anf. 166	Statsrådet EWA BJÖRLING (M)	47
Anf. 167	JENS HOLM (V)	48
Anf. 168	ORDFÖRANDEN	48
Anf. 169	Departementsrådet KAJSA OLOFSGÅRD	48
Anf. 170	JENS HOLM (V)	48
Anf. 171	ORDFÖRANDEN	48
Anf. 172	Statsrådet EWA BJÖRLING (M)	49
Anf. 173	JENS HOLM (V)	49
Anf. 174	ORDFÖRANDEN	49